

DOMOLJUB

Izšla vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemtijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Po-štamne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1911.

Leto XXIV.

Kmetijske knjige in spisi.

Za gospodarsko izobrazbo se je v našem jeziku že mnogo napisalo — po časopisih in knjigah. Koliko lepih reči je že izdala samo družba sv. Mohorja: o poljedelstvu, sadjarstvu, čebelarstvu, živinoreji. Vsako leto prinaša v koledarju primernih podučnih člankov v tem oziru. Poleg nje izide v Kmetijski družbi in drugod raznovrstnih knjižic, ki v prijetni besedi podajajo potrebnih naukov za umno gospodarstvo. In časopisi! »Kmetovalec«, »Narodni Gospodar«, »Čebelar«, »Gospodarske novice« se pečajo samo s takimi rečmi. V drugih, političnih listih za ljudstvo, kar jih izdaja naša stranka, je tudi vse polno tacega berila. Naš »Domoljub« ni zadnji pri tem in brez baharije lahko rečemo, da se more malokdo meriti s tem, kar je storil za to, da se vname naše kmečko ljudstvo za zdrav napredek.

Prav je, kar se je storilo. Tu ne rečemo družega, nego: le še naprej! Toda pri tem ne smemo prezreti, da je vendar mnogokje še trda tema in da se marsikod še nič ne gane. Nam ne more zadostovati, če se samo nekateri premožnejši, bistrumnejši, izobraženejši kmetje lotijo naprednega dela, marveč mi hočemo prekasiti z naprednim kmetijskim duhom vse, ki se poté na naši lepi rodni zemlji, da nam s svojim delom in božjim blagoslovom pridelujejo potrebnega kruha, in sicer ne samo gospodarje, marveč tudi gospodinje, pred vsem pa našo moško in žensko kmečko mladino.

Tu je pa še veliko dela. Kdo pa bere kmetijske knjige in članke? Sempaja kak gospodar, ki se že od prej zanimlje za te reči; morebiti na redko kak fant, ki ima slučajno zasebno ve-

selje do tega; splošno pa moramo reči, da je te vrste berilo precej na slabem. Knjige Družbe sv. Mohorja so v vsaki boljši hiši in se tudi pridno prebirajo, izvzemši kmetijske. Takoj tukaj pa moramo priznavati, da je zdaj že mnogo drugače. Odkar imamo izobraževalna društva z rednimi predavanji, odkar smo začeli s socialnimi in kmetijskimi tečaji, se je že na vseh straneh obrnilo na boljše. Iz prešlih časov pa moramo resuči na ljubo jasno povedati, da je ostalo največ Mohorjevih knjig o kmetijstvu nerazreznih. Če so bile podobne v njih, so se jih lotili otroci in jih imeli za svoje igrače.

Iz vsega, kar smo rekli, se jasno vidi, da same knjige in spisi ne zadostujejo. Treba je najprej vzbuditi splošno zanimanje za kmetijski napredek, potem se lahko opozore ljudje na knjige in spise, ki jih že imamo in za trdno lahko rečemo, da to ne bo zastoj. Vzbuditi zanimanje! Ta beseda je sicer kratka, toda kako? Za danes naj v tem oziru omenjamo dve reči:

1. Prvič je treba vzbuditi zanimanje za branje sploh. Naša ljudska šola res precej stane, toda to ni najhujše. Mnogo hujše je, da to, kar se otroci nauče, splošno ni vredno tega denarja. Imamo, hvala Bogu, dobrih učiteljev in učiteljev, ki privežejo otroke na se in na šolo, in ki jim vzbude veselje do učenja. Toda večine nimajo. Splošno je tudi otroku šola samo silno breme in ko ga postavna leta oproste od šole, obesi ž njo vred tudi vse učenje na klin. Skoraj bi rekli, da se marsikje vzbudi prava mržnja do šole, do knjig, do branja. Črk se že še nauče, in četudi marsikdaj s trudom, jih znajo še zvleči skupaj, razumnega branja pa malokdaj zalotiš pri šolskih otrocih. Topo kakor stroj ti pobira besede za dolgočas njemu in vsakemu poslušavcu.

Najmanj pa, kar moramo zahtevati od šole, je to, da se poleg pisanja in računstva vsak šolar navadi pošteno, dobro, razumno brati.

Izobraževalna društva s svojimi knjižnicami in čitalnicami izpopolnjujejo zdaj po naši domovini ljudske šole in marsikje popravljajo njene napake. Gotovo pa je, da splošno mnogo bolj vzbujajo veselje do branja, nego ljudske šole. Po ti poti je treba vedno naprej! Vsak knjižničar pri naših društvi nam bo pa povedal, da gredo skoraj samo povesti med svet. Podučnih knjig si izposodi le malokdo in malokdaj. Iz tega vidimo, da tudi društvo samo s svojo knjižnico še ne more doseči namena, ki ga razlagamo v današnjem članku. Vzbudi se pač veselje do branja, ki je podlaga daljnji izobrazbi, ne razširi se pa še s tem splošno zanimanje za gospodarski, kmetijski napredek.

2. Treba je še druge reči: žive besede in živih, dejanskih zgledov. Za to se skrbi s predavanji, tečaji in dobro urejenim zadružništvom. Namestu dolgega govorjenja povejmo zgled: V Selcih se je zadnjo nedeljo vršil prvi gospodinjski tečaj v kranjski deželi. Pri tem tečaju so podučevali strokovnjaki tudi o živinoreji, mlekarstvu, sadjarstvu in o skrbi za zdravje. Deklice so v veliki večini članice izobraževalnega društva, ki so pridno sodelovale pri petju in predstavah in si tudi rade izposojevale društvene knjige, seveda skoraj brez izjeme povesti. Če si pa nekaj časa potem, ko se je tečaj pričel, stopil v njihove domače hiše, si zagledal na mizi Dularjevo knjigo Mohorjeve družbe o živinoreji in živinozdravništvu, Mohorjeve koledarje odprte, ali zaznamovane tam, kjer so članki o mlekarstvu, o krmi in drugih takih rečeh, »Vrtnarja« in druge knji-

ge in spise take vsebine. In deklica, ki si jo vprašal, kaj to pomeni, ti je modro odgovorila: »Dozdaj sem mislila, da so samo povesti in romani zame, zdaj pa vidim, da je to branje veliko bolj potrebno in tudi zanimivo ter prijetno.«

Ta zgled pove dovolj. Kar je pri dekletih mogoče, je gotovo tem lažje pri gospodarjih, gospodinjah in fantih. Z živo besedo in z zgledom vzbudimo zanimanje za kmetijski napredek zlasti pri naši mladini, moški in ženski, potem ne bo zastoj veliki. Vlada naših podučnih knjig in spisov, ki jih imamo, in ki nam jih bodo pridni strokovnjaki še napisali v ta namen.

Političen pregled

AVSTRIJSKI DRŽAVNOZBORSKI POLOŽAJ.

Položaj v zbornici se neče nič kaj prida ugodno razviti za našo novo vladu, zlasti še, ker je vlada takoj ob svojem nastopu v neprijetnem položaju, da mora zahtevati od zbornice izredno visoke izdatke za armado na suhem in vojno mornarico in tudi še druge potreščine. Za vlado je sedaj stvar toliko težavnejša, ker mora od avstrijskega ljudstva, oziroma od zbornice le zase terjati, nima pa kaj ponuditi raznim strankam in jih s tem pridobiti zase; saj poslanci morajo v prvi vrsti zastopati ljudske koristi in le v onem slučaju dovoliti za državo izredna breme, če so ista vsaj posredno v prid tudi ljudstvu. In tu je veliko vprašanje, če morejo pravi ljudski zastopniki dovoliti kar naravnost in brez vsakega pomisleka vladi 312 milijonov izrednih izdatkov za armado in vojno ladjevje, dokler ni rešeno vsaj v bistvu drugo za državno gospodarstvo prevažno vprašanje, kako naj naša državna finančna uprava pokrije te izredne zahteve brez novih dolgov. Da bi mogel državni zbor rešiti to drugo vprašanje, bi moral prej rešiti finančno reformo, česar pa ne more, dokler vlada sama nima gotovega finančnega načrta. — Gotovo mora vsakdo priznati, da so v naši armadi in vojni mornarici reforme nujno potrebne. Saj vidimo, kaj dela in počne naša ljuba »zaveznica« in sosedja Italija v povečanje, ukrepljenje in osiguranje svoje vojne moči in to gotovo ne v našo — korist in obrambo! To je res. Ali res je pa tudi, da so še bolj nujne in neodložljivejše razne ljudske zahteve, in to tembolj, ker čakajo že toliko časa nujne rešitve. Le pogledjmo n. pr. le mi Slovenci, kako nujno potrebne so pri nas — drugod seveda tudi — razne lokalne železnice. A vlada za to ne predloži zakonskega načrta, ampak se lepo nedolžno izgovarja, češ, »okroglega ni, treba prej rešiti davčno reformo«. Čemu torej vlada ne predloži davčne reforme! Če hoče, da dobi tako visoko

vsoto za vojne svrhe in potrebščine, naj prej ugoditi in reši še bolj nujne ljudske potreščine, in ljudski zastopniki ji potem lahko in z veseljem dovolijo potrebne potreščine za vojno, ko bo tudi ljudstvu olajšan njegov težki bedni stan in okrepljen njegov gospodarski obstanek.

VSEUČILIŠKI KLUB.

Pretekli četrtek se je bilo podalo odposlanstvo (deputacija) jugoslovanskega vseučiliškega kluba, obstoječega iz članov načelnika Povšeta, Ploja in Dubičića k naučnemu ministru grofu Stürgkhu, da mu v zvezi z vprašanjem laške fakultete predloži naše jugoslovanske visokošolske zahteve. Kakor listi sporočajo, je grof Stürgkh izjavil, da je naučna uprava voljna dovoliti, da se ustanovi v Zadru posebna izpraševalna komisija glede druge in tretje skušnje za hrvaške pravnike, ki študirajo na zagrebški visoki šoli ter upa s tem ugoditi (?) jugoslovanski zahtevi, naj se prizna študije na zagrebškem vseučilišču tudi v Avstriji! Glede našega slovenskega vseučilišča pa se nasproti Slovanom tako zagrizenemu grofu ni poljubilo niti besedice omenjati, kaj šele kaj obljubiti! Se poznati nas noče član »nepristranske« vlade! Ko je potem načelnik Povše sporočil v klub uspeh deputacije, je klub po daljši razpravi soglasno sklenil, da ne odneha od svojih zahtev v vseučiliškem jugoslovanskem vprašanju. Minister je pred deputacijo naglašal, da se mora predloga o laški fakulteti kmalu rešiti in prosil odposlance, naj delajo na to, da se pojasni položaj v proračunskem odseku. (Kakor znano, so delo tega odseka z obstrukcijo zavrli naši vrli ljudski poslanci, ker nečejo pustiti na noben način, da bi vlada dala Lahom vseučilišče, ne da bi obenem primerno ugodila tudi nujnim pravičnim zahtevam slovenskega ljudstva v tem oziru.) Slovenci so izjavili ministru, naj se avstrijska izpraševalna komisija odpošlje v Zagreb in pred njo v Zagrebu naj pravniki delajo državne skušnje, ki bi naj bile veljavne tudi v Avstriji. Zahtevali so tudi Slovenci, naj ustanovi vlada tudi posebna mesta (stolice) na vseučilišču v Pragi ali Krakovem za slovenske docente (da se usposobijo za profesorje za slovensko vseučilišče, ki ga mora vlada prejeti slej dati tudi nam)! Slovenski poslanci naši so po tej Stürgkhovi izjavi nasproti deputaciji uvideli, da v teh okoliščinah ne kaže drugače, da morajo torej v dosego slovenskih in hrvaških vseučiliških zahtev nadaljevati boj zoper vlado, ki bi rada ustregla le Lahom z laško univerzo, Slovincem pa ne ugodila v njih upravičenih zahtevah, in zato nameravajo v proračunskem odseku nadaljevati obstrukcijo in upajo tudi dobiti zase v odseku večino. Klubovo predsedstvo je šlo nato zopet k Stürgkhu in ga obvestilo o sklepu vseučiliškega kluba in minister zopet ni sprejel slovenskih zahtev. Klub ostane pri svojih sklepih.

Nekaj pa ne smem pozabiti pribiti na račun tiste liberalne stranke, ki vedno tako vneto »gori in le edino ona dela za narod in ga rešuje« (namreč dela za ves narod škodo in ga rešuje iz svobode in napredka v roke in v sužnjost Nemcem po raznih podpisanih in nepodpisanih pogodbah in sieparskih septemberskih demonstracijah)! Poročali smo, da je bil Ploj tudi kot član slovenskega vseučiliškega odseka in tudi v omenjeni deputaciji pri naučnem ministru. A glej ga kristal-značaj! Že drugi dan se je splošno govorilo in zatrjalo v poslanskih krogih po zbornici, da se je Plojeva skupina, ki ji pripada tudi znani Slovan-kristalznačaj Hribar, odločila kljubno temu, da je vlada odbila vse jugoslovanske vseučiliške zahteve, ne obstruirati in rešitvi laškega vseučiliškega vprašanja nobenih težav ne delati! Da, Ploj je to celo razglasil vsemu svetu po časnikih, kar je pa bilo zelo nepotrebno, saj kdor pozna tega moža in njegove »zveste« le za eno makovo zrno, je moral od njega pričakovati kaj takega kot samo umevno in bi se bil moral čudom čuditi, če bi si bil vzel Ploj res poguma obstruirati proti vladi tudi samo za en dan! Saj se je že izkazal ob prejšnjih jugoslovanskih obstrukcijah in bojih zoper Jugoslovonom krivično vlado še vedno vzornega »abcugonista«, hočemo reči zajčje pogumnega »obstrukcionista« z usesci! In ta pogumni Ploj razglasa povr še po listih, kaj bo zdaj, ko njega ne bo, storil »Slovenski klub« ter si ubija glavo in napoveduje, kako stališče (taktiko) določi »Slovenski klub«. Naj bo le brez skrbi vzorni narodni »boritelj«, »Slovenski klub« si določi taktiko popolnoma samostojno in bo sedaj zanj tem prijetnejše, ker je zvesti vladni špijon Ploj in ovira se prostovoljno pobral našim poslancem s poti. Slovenska vseučiliška zadeva pa je sedaj zgolj v rokah »Slovenskega kluba«, ki bo ukrenil, kar bo on sam smatral kot najbolj prav!

BANČNI ODSEK

Je pretekli petek tudi zboroval. Že v prvi odsekovi seji in tudi v zbornici je Binert naglašal, da je sedaj bančna predloga najnujnejša, ker začasna pogodba z banko poteče že 15. svečana. V ogrski zbornici se jim pa nič kaj ne mudi rešiti bančne predloge; opozicija jo skuša z dolgimi govori zavleči in jo le malo upanja, da jo reši ogrska zbornica pravočasno. Z ozirom na to je dr. Krek v odseku predlagal, naj odsek prekine za sedaj razpravo in naroči načelniku odsekovega, naj odsek zopet skliče, ko bo verjetno, da postane bančna predloga tudi na Ogrskem zakon. Predlog je priporočal tudi češki poslanec Choc. Ker je pa bil odsek nesklepčen, je načelnik »radi lepšega«, ker za vladno »delovno« večino ni to nič preveč častno, če je tako »delavna«, da še za to ne skrbi, da bi bil odsek vsaj sklepen, odredil, da bo glasovanje o dr. Krekovem predlogu v prihodnji seji, ki jo skliče pismeno. Dr. Krek

pa je s tem dosegel svoj namen, kajti prihodnja seja se gotovo ne vrši pred svečanom.

HAZEN TUDI ZA DRUGE PRAVE BREŠNIKE ZOPER DRŽAVNI ZA- KON, NE SAMO ZA — NEDOLŽNE KOROŠKE SLOVENCE!

»Domoljub« je v svojem »Razgledu« poročal, da in iz kakšnih »razlogov« je koroška vlada razpustila »Slovensko katoliško politično društvo na Koroškem«. Pretekli petek so v zbornici vložili poslanci Roškar in tovariši interpelacijo na ministra za notranje posle: 1. Ali mu je znano, kaj uganja nemški »Sulferajn« v jugoslovanskih pokrajinah? 2. Ali hoče razpustiti to ponemčevalno društvo, ako je vlada na Koroškem razpustila »Slov. katol. politično društvo« iz ničevih razlogov?

NA SLOVANSKE INTERPELACIJE O NASILSTVIH IN NEPOSTAVNOSTIH OB LJUDSKEM ŠTETJU

Je odgovoril minister za notranje stvari, a je skušal jih, kolikor se da, utajiti potem pa lepo razlagal, kako pravilne in dalekosežne odredbe je izdala vlada, da varuje pri ljudskem štetju najstrožjo nepristanost (objektivnost) in tako omogoči nepristransko čisto ljudsko štetje. Če so se pa kod, kjer je bila nacionalna agitacija posebno huda, zgodile nepravilnosti, se vlada ne bo pomešljala poskrbeti za zboljšanje in če treba celo dognati, koga zadene zanje osebna odgovornost ter iz tega izvajati brez ozira primerne posledice. Minister je izdal tudi takoj ukaz, da se morajo vse pritožbe natančno preiskati in dokazane napake popraviti.

Poslanec dr. Korošec je vložil interpelacijo radi novih nepostavnosti dogodkov pri ljudskem štetju na Dunaju, ki so se izvršili napram dunajskim Slovencem.

AVSTRIJSKO - SRBSKA TRGOVIN- SKA POGODBA.

Nova trgovinska pogodba med našo državo in Srbijo je stopila v veljavo s 24. prosincem, ki bo trajala do dne 31. grudnia 1917. Avstrija je odposlala v Belgrad svoje živinozdravnike, ki bodo na podlagi trgovinske pogodbe nadzorovali in preiskovali v belgrajski klavnici za našo državo namenjeno srbsko meso in klanje srbskih prečiščev.

UPOR V ARABIJI

Je vedno hujši. Turčija odpošilja vedno novih čet v Arabijo, rezerva je vpolklicana. Vstaši so doslej zmagovali nad turškimi četami, pridružilo se jim je zopet nekaj arabskih rodov. V Carigradu so se ustrašili, ko so zaznali vest, da je dežela Jemen oklicana za samostojno kneževino. To je namreč najrodovitnejši in najboljši del Arabije.

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o. Veselko Kovač.

(Dalje.)

Mislila je, da dobi doma pripravljeno večerjo ali pa vsaj Liziko pri ognjišču; toda kako se je začudila, ko je našla ognjišče brez ognja in kuhinjo prazno.

»Kje pa je mala pokveka?« je zarežala nad možem, ki ji je ravno prišel nasproti. A ta ni vedel nič gotovega.

Mrmraje je prižgala na ognjišču borovo iverje glasno grozeč, da pokveki — tako je v svoji ljubeznjivosti nazivala Liziko — že pokaže, kaj se pravi pozno prihajati domov.

V kotlu je že vrelo in zunaj se je že popolnoma zmračilo, ko se je prikazala na pragu — ne Lizika, ampak zala Silvestrova Micika.

»Dober tek, sosed!« je rekla Micika glasno. »Čestitam vam!«

Hitro in začudeno se je Katra obrnila proti nepričakovanemu gostu.

»Ne glejte me tako čudno,« se je zopet oglasila Micika in se smejala. Že dolgo se ni smejala tako pristrčno. »Menda vendar ni odveč, če vam čestitam, da ste uboga sirota — slednjič rešeni težkega hišnega križa in da se vam z Reziko vred več ni treba gnusiti. Sedaj se vam je Lizika vendarle umaknila, kajne, sosed?«

»Kaj praviš?« se je zadržala Kramarica nad Miciko.

»Šla je,« je ponovila Micika, »dol k Potočniku je šla in pa k Veroniki, ki jo imajo vsi radi. Izprva si seveda ni prav upala; šele ko je slišala, da vam je tako strašno napoti . . .«

»Kdo ji je to rekel?« jo je prekinila Katra.

»Kdo drugi kot vi sami. Saj je sirota morala slišati v stransko sobo, ko sta vi in Školastika v sobi tako kričali, da bi se še mrlič zbudil in obrnil. Jaz sama sem jo prišla za roko in jo spremila v trg k Veroniki. In ta mi je rekla: »Bog ti povrni, Micika!« Kaj pa vi, sosed? Ali se mi vi ne bodete zahvalili?«

Malo je manjkalo, da Kramarica ni pograbila polena in ga zapodila v Silvestrovo Miciko. V razburjenosti je namreč vedno na ta način dala duška svoji jezi. Toda topot se je premagala. — A Kramaričina volja in tudi večerja sta bili oni večer zelo slabi.

Drugo jutro je prišel Kandid po skromno Lizikino premoženje. Prej pa je še naprosil Silvestrovo Miciko, da ga je spremila, zakaj sam si ni upal stopiti pred hudo svakinjo.

Stopivši v Kramarjevo hišo je Micika odločno zahtevala ključ v Lizikino sobo. Katra jo je sicer hudo po-

gledala, a ji vendar izročila ključ brez ugovora. In kmalu je bilo vse Lizikino premoženje v bratovem nahrbtniku.

»Pa sva res gladko in naglo opravila,« je opomnil Kandid, ko sta imela hišo že za hrbtom.

»Kaj si se tako bal?« se je pošalila Micika. »Vi moški imate pa res uprav zajčje srce!«

Kandid se je nasmehnil z onim prijaznim, otroškim nasmehom, ki je bil Miciki vedno tako všeč. Pri slovesu mu je segla v roko in on se ji je zahvalil za pomoč.

»Pozdravi mi Liziko!« je še naročila Micika smehljaje. »Boga naj zahvali za novi dom!«

Kandid je povesil oči: »Seveda je to drugačni dom kakor sem si ga mislil jaz,« je odgovoril tiho.

Nato se je urno obrnil ter zbežal po hribu navzdol.

Micika je šla počasi svojo pot naprej. Tihe besede pa, ki jih je ravno kar izgovoril mladenič, so ji še odmevale v ušesih ter ji polnile dušo z veseljem in z bridkostjo obenem.

Kmalu potem, odkar je Lizika odšla iz domače hiše, je nastopila v dolini huda zima. — Micika jo je prebila v tihi samoti. K sosedovim ni zahajala, saj tam ni imela ničesar več iskati; kadar je pa šla v dolino, se je le redkokdaj oglasila pri Potočnikovih. Le na strica Miha ni nikdar pozabila, pa tudi tu je bila najrajši sama z njim. Pogovarjala se je z njim kakor z otrokom in bila je vesela, če ji je včasih odgovoril s kako besedo ali pa se tudi le zoprno nasmehnil. Če pa je Veronika stopila v sobo, je bila skoro nevoljna. Nekaj mračnega je stopilo mednjo in med prijateljico, a sama ni vedela kaj. Je-li Veronika to opazila? Morda, zakaj Micika ni imela navade prikrivati svojih čuvstev.

Ko pa je zopet nastopila prijetna pomlad, je prihajala Lizika pogosto v hrib, da se kaj pomeni z Miciko. Velika skrb Veronike, dobra hrana in pa hišni mir, ki jo je sedaj obdajal: vse to je prej tako slabotno dekletu čudovito pokrepčalo, vsaj telesno; duševno je pa ostala še vedno oni priprosti otrok, le da je bila sedaj vrhutega še razvajena. — Seveda ji je bilo dobro pri Potočniku. Doma je morala biti pri vsakem delu, sedaj je pa lahko počela kar se ji je zljubilo in poleg tega so jo imeli vsi tako radi.

Micika je poslušala prijateljico in se držala na smeh. A v njeni duši je razsajal nemir in nepoko. Dobro je uvidela, kaka vez je bilo to dete med Kandidom in Veroniko. Takrat pa, ko je v prvih hipih svojega globokega sočutja Liziki pomagala na begu, ji to niti na misel ni prišlo.

Seveda je bila Micika pripravljena na vse, kar je imelo priti. Prizadevala si je, da je bila kolikor mogoče mirna in v duhu ponavljala vsak dan, da se Kandid in Potočnikova Veronika vza-

meta prej ali slej, da mora ona to potrpežljivo prenesti in Kandidu želeti vso srečo.

Toda nekega dne, ko je Školastika, ki je zvedela od krčmarja »pri roži« vsako novost v trgu, izbleknila kar tjavendan:

»Zdaj bo pa Kramarjev Kandid s svojo Veroniko vendar enkrat prišel na prižnico.« — je začutila Micika, da ji je srce v prsih začelo močneje biti in da jo je naenkrat obšla huda slabost. Tiho se je umaknila v svojo sobico. Čez eno uro so jo našli popolnoma nezavestno.

IX.

Bilo je lepega poletnega večera. Kandid je pri večerji zavzemal mesto hišnega gospodarja, potem pa je z družino molil rožni venec. Če je šel namreč stari Potočnik zarana spat, je moral on nadomestovati hišnega očeta.

Pomočniki so potem še sedeli v sobi ter igrali karte. Kandid, ki mu do igre sicer ni bilo mnogo, je vsled tovarišije navadno igral z njimi. Danes se pa ni zmenil za tovarišijo; po dnevnem trudu je namreč danes hotel biti čisto sam. Zato se je neopaženo izmuznil pred hišo na trato. Tu je mirno sedel na samem, gledal v svetlo luno in poslušal skrivnostno šumenje potoka, ki je drvil mimo njega.

Danes je stari mojster vzel v misel, česar se je Kandid tako bal. — Prosil je namreč mojstra za jutrišnji dan dopusta, ker je moral iti v Toblah za krstnega botra. Ob tej priliki je hotel obiskati tudi svojo teto, ki je stanovala v Nižjem selu.

Potočnik se je teh sorodnikov spominjal. Vprašal ga je zato, ni li to tista teto, ki mu je tako živo prigovarjala, naj prevzame v Toblahu delavnico. Mladenič je pritrdil. — Čez nekaj časa je pa mojster nadaljeval: »Kajne, v Toblahu si zamudil priliko? Toda, če bi si ti še katera ponudila, je pa ne smeš zamuditi zaradi mene. — Na kaj pa sedaj pravzaprav misliš?«

»Na nič.« Kandida je občila pri teh besedah rdečica.

»Da, tudi meni se tako zdi. Zato moram pa še jaz misliti namesto tebe. Ko mi je sin — Bog mu daj dobro — tako naglo umrl, sem bil res zelo vesel tvoje pomoči. In tudi sedaj ne rečem, da bi te lahko pogrešal; toda novi pomočniki so tudi pridni in za silo bi že šlo. Mojster lahko postaneš, kadar hočeš in jaz ne smem pripustiti, da bi se zaradi mene uničil. Če pa hočeš tudi zanaprej ostati pri starem Jaku, bi se pa morala stvar tudi tako urediti, da ne boš imel nikake škode. — Kandid, rad bi govoril s teboj, kakor se govori o vsakdanjem poslu. Torej, če porečeš »da«, mi bo ljubo, ako pa ne, ti tudi ne bom zameril. Za nas vse skupaj bi bilo seveda najenostavnejše, ako bi ti hotel vzeti Veroniko. Mislim, da bi z njo ne dobil ravno preslabe ženke in pri ženitvi moraš pač misliti na tako, ki bo z Liziko dobra. Veš, takih žensk, kakor je Kramarica, je veliko na svetu. Če ti pa ženitev ne ugaja, pa povej kar naravnost. To je resna stvar, ki jo je treba dobro preudariti in premisliti.«

Na ta predlog je bil Kandid sicer

že zdavnaj pripravljen. Od onega dne, ko je sklenil nadomestiti Potočniku umrlega Romana, se je celo privadil misli, da bi utegnilo med njim in Veroniko priti kdaj do ženitve. Sto in stokrat je pretehtal razloge za in proti, a vkljub temu sedaj ni vedel drugega odgovora kakor:

»Ne vem, ali je Veronika istega mnenja kakor vi.«

»O tem ne dvomim; na koga drugega naj pa misli,« je pripomnil Potočnik. Vendar mu je obljubil, da bo poizvedeti, kakšnega mnenja je hči. Kandid naj pa medtem stvar premisli.

Tu na trati, v tej nočni samoti, je hotel Kandid torej premišljevati o ponudbi svojega mojstra. — Tedaj pa je priskakljala Lizika in sedla na klop poleg brata.

»Veš Kandid,« je rekla Lizika, »danes sem delala cel dan.« Nato je nekoliko umolknila kakor otrok, ki pričakuje pohvale.

Kandid jo je očitno razumel, kajti dejal je:

»Si že pridna, Lizika!« Toda izgovoril je te besede tako malomarno in razmišljeno, da Lizika z njimi nikakor ni bila zadovoljna.

»Kajpak, vi moški nimate pojma, kaj se pravi krpiti obleko — in še za tako veliko družino — in bila sem skoro ves čas sama pri delu! Saj veš, Veronika pravi, da mi gre tako lepo izpod rok, pa me pusti in gre po svojih opravkih.«

Vse to je govorila Lizika z nekim čudno otožnim glasom, ki je bil lasten le samo njej. (Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Občni zbor S. K. S. Z. se je vršil v nedeljo v novem »Ljudskem domu« ob veliki udeležbi. Posamezna poročila so podala zanimivo sliko o obširnem delovanju S. K. S. Z. tako v Ljubljani, kakor tudi po deželi. Prepričani smo, da bo to velevažno društvo v novih prostorih še boljše in lože izvrševalo svoje izobraževalno delo.

Amerikanski sleparji. Zopet se moramo pečati s te vrste ljudmi. V Clevelandu, Ohio, izhaja slovenski list pod imenom »Amerika«. — Ta čedni list piše v številki z dne 13. januarja t. l. o polomu liberalne »Glavne posojilnice« na ta način, da laže svojim bralcem, da je v Ljubljani bankrotirala takozvana »Vorschusskasse« vsled slabega »klerikalnega« gospodarstva!! Potem pa dalje pripoveduje o primanjkljaju linpol milijona kron, da je vlada določila preiskavo, kedo da je zakrivil polom in pristavlja, da »klerikalcem v stari domovini ni mnogo zaupati, ker zalumpajo za svoje name-

ne ves denar, ki ga dobe od ljudi itd. itd.« Potem amerikanski sleparski list še hujska zoper bodočo »Deželno banko«, trdeč, da imajo »klerikalci v zvezi z Nemci (!!) danes na Kranjskem vso moč v rokah,« nadalje, da »bo šla kmalu tudi kranjska dežela bankrot, ker klerikalci razsipljejo denar davkoplačevalcem kar na debelo, da so »deželne blagajne vedno suhe«. Ubogi amerikanski rojaki, ki morajo požirati take nesramne laži! Ubogi reveži, katerim list, ki ga plačujejo s trdo prisluženimi groši, namenoma prikriva resnico, da je bankrotirala liberalna »Glavna posojilnica«, a nobena »klerikalna« »Vorschusskasse! In zakaj jim to prikriva dotični lopov? To vprašanje treba odločno izgovoriti! Ali je znabit še kedo drugi poleg Sakserja pobiral mastne provizije, da je pripravil amerikanske slovenske delavce vlagati svoje trdo prislužene dolarje v »Glavno posojilnico?« Na to vprašanje je odgovor neobhodno potreben! Vse-

kako je zelo čudno, da je »Glavna posojilnica« nabrala en milijon kron amerikanskega denarja. — Skozi Sakserjeve roke ga je šlo — kolikor je dokazano doslej — 160.000 K. Skozi katere roke je šla ostala svota? — Za odgovor se prosi. — Podali smo sliko, kako nečuvno izkoriščajo nekateri sleparski pustolovci naše amerikanske rojake in kako jih skušajo begati z brezvestnim lažnjivimi hujskarijami zoper staro kranjsko domovino. Zadnji čas je, da si ustvarijo pošteni amerikanski Slovenci trdno organizacijo in da se brezobzirno otresejo sleparjev in lopovov, ki jim kradejo denar iz žepa in povrh še zmerjajo domovino in tako žalijo vsakega posameznega, ki ljubi svoj dom.

»Glavna posojilnica.« Kazenska preiskava zoper člane upravnega sveta, ki so zakrivil polom te posojilnice, se pri deželnem sodišču ljubljanskem nadaljuje. Preiskavo vodi sodnik dr. Kaiser.

Deželni zbor kranjski se snide še ta mesec, da končno sklene »melijoračni zakon«, po besedilu, ki je dogovorjeno z ministrstvom. Na podlagi tega zakona bo dežela imela pravico, vzeti posojilo v ta namen, da osigura takozvane melijoračne zgradbe, t. j. zgradbe za izboljšanje kmečkega gospodarstva. Tu pridejo v poštev uredbe vodá, vodovodi, ceste itd. Ta zakon bo največjega pomena za kmečko gospodarstvo, ker marsikatera prepotrebna zgradba ne bo več čakala na izvršitev. Dežela kranjska pa se tem lažje loti tega velkopoteznega dela, ker ima, od kar vlada v deželnem zboru ljudska večina, **največji kredit na denarnem trgu**. Od kar vlada v deželnem zboru S. L. S., je deželno gospodarstvo v tako ugodnem redu, da uživa največji, zaslužen ugled na vseh merodajnih mestih. Seve, ravno nasprotno je pa bilo popred, ko je vladala v dež. zboru liberalna večina (zveza slovenskih in nemških liberalcev). Takrat je bilo vse zanemarjeno in razdrapano. Nova ljudska večina pa je v dveh letih svojega gospodarstva naredila uzoren red. Zato uživa tudi na vseh mestih največje spoštovanje in zaupanje — v veliko jezo liberalcev in Nemcev.

Liberalci se boje dati iz rok kamniško korporacijo. Leta in leta se že v časopisih opozarja na neznosne krivice, ki se gode našim somišljenikom pri volitvah v meščansko korporacijo v Kamniku. G. poslanec Lavrenčič je že v deželnem zboru obširno poročal o brezpravnosti onih, ki se nočejo slepo ukloniti liberalcem in zahteval, naj deželni zbor sklene zakon v prid upravičencem. Kako potrebno je, da se ta zadeva res enkrat definitivno reši pričajo zopet letošnje volitve. Naši somišljeniki so se za volitev dobro organizirali in bi brez dvoma pomedli iz odbora liberalce, a volivna komisija je kratkomalo našim pristašem razveljavljala pooblastila, jim odrekala pravico voliti itd., dočim je več liberalcev protipostavno volilo in tako so ostali zopet liberalci gospodarji. To početje jasno kaže, kako je treba biti previdnim pri volitvah tudi drugod, kjer so liberalci bili doslej v večini.

Kamniški liberalci grozno zavida-jo hranilnici in posojilnici v Kamniku, da je tako ugodno kupila obsežno posestvo Hostnikovo, oziroma Cererjevo. Vnovič pogrevajo v sobotnem »Sloven. Narodu«, da je tamošnji dekan zafural pri tem nakupu 55.000 K, čeprav je to posestvo med brati vredno 80.000 K. Mi pa vprašamo, koliko je zafurala mestna hranilnica v Kamniku, ki je posodila Janezu Koschierju 55.000 K na veliko manj vredno posestvo? Je-li tudi to pupilarno varno?!

Iz deželne bolnice. Za sekundarija je imenovan dr. Julij Polc.

Velika zapuščina. Nedavno v Ljubljani umrla c. kr. poštni tajnik v pok. g. Deziderij Zebal je zapustil okolu 1 milijon kron, ki jih deloma ni imel

v hranilnici, ampak so jih našli na njegovem domu. Pol milijona kron so našli v zlatu. Pokojnik ni zapustil nobene oporoke. Kakor se govori, so srečni dediči štirje bližnji sorodniki pokojnikovi, med njimi sluga pri deželnem sodišču g. Bogataj, o katerem se govori, da dobi okolu pol milijona. G. Bogataj je oče osmih otrok. Take dedščine ni nikdar pričakoval.

V okrajni cestni odbor metliški je imenoval dež. odbor dež. posl. Martina Matjašiča in Davorina Vukšiniča, oskrbnika v Metliki.

Za okrožnega zdravnika na Brdu je imenovan dr. Konstantin Konvalinka.

V kuratorij slovenske trg. šole je imenoval dež. odbor gg.: Iv. Kregar, Karol Pollak ml., Franc Ks. Souvan, Rajko Marenčič, Fr. Zorc, Hugo Eberl.

Novi zakon glede gospodinj. Švica je sprejela postavu, ki določa, da pripada zakonski ženi tretjina moževega dohodka kot odškodnina za njeno delo v gospodinjstvu. Žena ima nadalje pravico do tretjine moževega premoženja in sme z njim poljubno razpolagati. Ta postava je zategadelj tako važna, ker se je potom nje prvič v evropski postavodaji določilo, koliko je gospodinjstvo žene v lastni rodovini vredno. Postava je z ozirom na posebne moderne socialne razmere primerna.

Posojilo ljubljanske občine. Cesar je sankcioniral sklep deželnega zbora kranjskega, ki je dovolil mestni občini ljubljanski najetje posojila 1.450.000 K.

Kmetovalcem, ki potrebujejo krmil, sporočamo, da je iste najugodnejše dobiti pri Gospodarski zvezi v Ljubljani. Cene krmil so sledeče: Sezamove tropine 100 kg 17 K, orehove tropine po 18 K in lanene tropine po 24 K.

Ljubljanski semenj za kožuhovino. Semenj za kožuhovino je bil nekoliko mlačnejši kot druga leta. Glavni vzrok tega pojava je denarna draginja v Ameriki, kjer so bili doslej najboljši odjemalci našega blaga. Prekupcev in kupcev je bilo na semnju dovolj, zlasti prvih iz kočevskih in starotrških hribov, kjer je najboljša kožuhovina doma. Kupcev je bilo mnogo zlasti iz Poljske, Ruske, Saške in drugih dežel. Lisice so prodajali po 12 do 14 K, divje mačke po 3 do 5 K, vidre po 30 do 32 K, dihurje in jazbece po 3 do 4 K, zajce po 60 do 70 v, srne pa po 80 v do 1 K 20 v. Najdražje so bile kune in sicer zlatice po 30 do 40 K, temne celo po 50 do 60 K, belice pa po 28 do 32 K. Na semnju je bilo blizu 1500 lisic, 3 do 4000 zajcev, 200 do 250 kun, 300 do 400 jazbecov in 80 do 100 divjih mačk.

Cene vinu so vsled slabe lanske letine silno visoke. Gospodarska zveza v Ljubljani ima še precejšno zalogo pristnih domačih vin. Cene so v primeri z drugimi trgovci zelo ugodne. Pristna vina se dobe od 48 K do 60 K hl.

V Ameriki umrla rojaka. V Pueblo, Colo., sta umrla rojak Josip Pugelj iz Štange na Dolenjskem in 7letni sin-

ček slovenskega rojaka g. Ivana Prijatelja.

V premogovniku ponesrečil. V Chimey Rock, Mont., je ponesrečil rojak Anton Praznik. Dne 30. dec. l. l. je šel zdrav in vesel na delo v rov, ob pol 4. uri pa se je udri na njega velik plaz premoga in ga ubil. Pokojnik je bil doma iz Hrastnika na Štajerskem. Star je bil 43 let.

Nakup konj za vojaštvo. Skupno vojaško ministrstvo je sklenilo, da v prihodnje kolikor le mogoče za vojaštvo potrebnih konj nakupi pri konjerejih samih, in ne pri prekupcih. Takl konji se pa ne bodo nakupovali samo spomladi in jeseni v za to posebno določenih krajih, ampak tudi med letom na onih krajih, kjer se nahajajo, torej pri konjerejih samih. Za Kranjsko hodi za nakup v poštev nakupovalna komisija za remonte št. 8 v Mariboru. Tej je treba naznaniti, koliko, kje in kakšne konje ima kdo na prodaj. Pripomni se, da bo ta komisija kupovala konje za ježo, za lahko kakor tudi za težko vožnjo.

Županstvo v Podgorju pri Kamniku naznanja, da imajo tamošnji posestniki na prodaj nad 80 jako lepih plemenskih svinj, brejih od izvrstnih plemenjakov. Kupci, kateri želijo lepih plemenskih živali, oglasijo naj se v Podgorju in zadovoljni bodo z blagom in cenami.

Osemdesetletnico svojega rojstva bo obhajal dne 10. svečana Matija Weithausner, grajski nadlogar v p. v Črnem vrhu nad Idrijo. Bilo srečno!

Zadružni tečaj na Grmu priredi ravnateljstvo kmetijske šole od 6. do 11. februarja t. l. Pouk bo vsak dan od 9. do 11. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Na sporedu tečaja so sledeča predavanja: Važnost kmetijskega združništva. Različne vrste kmetijskih zadrug in njih naloga. Uredba in poslovanje živinorejskih zadrug, mlekarških zadrug in vinarskih zadrug. Važnost, uredba in poslovanje denarnih zadrug. Zadružno knjigovodstvo s praktičnim izgledom. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se oglasi po dopisnici pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu. Podpore potrebni vnanji udeleženci dobe plačano železnično vožnjo do Novega mesta in za hrano in prenočišče po 2 kroni na dan.

Poziv. Dne 22. oktobra 1910. se je peljal z jutranjim poštnim vlakom, ki pride v Ljubljano okrog pol 5. zjutraj, v železniškem vozu stare oblike, ki je imel vrata ob straneh, Ivan Tomažič, delavec pri brzojavnem uradu iz Kresnic pri Litiji. Sedel je ob vratih in slo-neč na svojih kolenih dremal. Med potjo Zagorje in Sava se je vsled tres-ljaja voza dremajoči Ivan Tomažič do-taknil vrat, ki so se nenadoma odprla, tako da je le-ta padel iz vlaka in se ubil. V vagonu je bila poleg nekega de-lavca tudi neka neznana ženska, ki je to pripovedovala raznim ljudem. S smrtjo Ivana Tomažiča je njegova dru-žina hudo oškodovana, saj je izgubila

svojega vzdrževalca. Družina bo torej zahtevala od železnice odškodnino, do-bila jo bo pa le, če se vsa nesreča na-tanko dokaže. Ker je ime dotične žen-ske, ki je bila takrat v vozu, neznano, se uljudno prosijo vsi, ki jo poznajo, oziroma ki bi lahko o njej dali kake podatke, da vse to naznanijo našemu uredništvu, ki bo stvar sporočilo na pristojno mesto.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obre-stuje po 4½% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz Selške doline. Silno ner-vozní ljudje so možje pri liberal-ni posojilnici v Železnikih. Zadnjič en-krat je šel eden naših mož v posojil-nico, da bi dvignil svoj denar, s kate-rim pač sme razpolagati, kakor sam hoče. Pa je planil, kakor bi ga pičil gad, odbornik Hafner izza mize in za-krjčal: »Za kaj boš pa rabil denar? Saj ga ne boš rabil! Ti si nahujskan!« In tako delajo menda tudi z drugimi, ki pridejo dvigniti denar, vsakdo mora po-vedati, zakaj bo rabil denar. Zares čud-ni ljudje, kaj pač koga briga, kam bom djal svoj denar? Je že tako in mi ne moremo pomagati, če ljudje nič več ne zaupajo liberalcem, ko pa povsod poka po njihovih hramih in vse propada, če-sar se oni lotijo. Če je propadla »Glav-na posojilnica«, če je padlo glavno de-blo, pač nihče ne more zahtevati, da bi ljudje zaupali vejam. Zato pa nosijo denar na Češnjico v posojilnico, ki se pač nima bati propada, ker stoji na »hrastovih« tleh in obrestuje vrhutega po 4½, železniška pa le po 4¼. Tako je tako, pa nič drugače, ljudstvo vam ne zaupa več, zato pa le bahnajte za no-voustanovljeno »napredno, politično, gospodarsko in sodarsko železniško društvo«, v katerem pa niti enega so-darja ni in ki ste ga ustanovili samo za to, da bi ljudstvo preslepili, da bi vas volilo v občinski odbor, da bi po-tem svojo posojilnico proglasili za ob-

činsko in bi potem v slučaju bankrota morala trpeti in plačevati občina in ne vi. O, poznamo se, kaj nameravate in zato vam ljudstvo ne bo šlo na vaš ob-rabljeni lim. Ljudstvo je enkrat izgu-bilo kredit do vas, pa je, verjame vam edinole še kak slep kalin. — Sokol-ski ples. Ne bomo ga opisavali, ker ne bi bilo prav nič zanimivo, samo ne-kaj omenimo, ker je ravno predpust, kako so namreč vabili na ta svoj dirn-daj. Najprej pravi, da bodo prišla vsa dekleta, ki se niso podvrgla »klerikal-nemu suženstvu«. Vsa dekleta bi bila lahko šla, če bi bila hotela in če bi ma-rala za vašo neslano družbo, nihče jim ni prepovedal, če pa iz proste volje ni-so šla, kje je torej suženstvo? Suženj-stvo je pri vas in terorizem. Veliko jih je, ki ne odobravajo vaših umazarij, ki jih uganja onih par diktatorjev teden za tednom v »Gorenjcu«, studi se jim vse to, pa si ne upajo nastopiti proti in tulijo z volkovi, ker se boje, da jih ne bi raztrgali. Kje je torej suženj-stvo? Dalje vabi liberalna sokolska Si-rena: »Veselih ljudi je še bog vesel.« Bog piše z malo začetnico. Najbrž mi-sli pri tem na paganskega boga pijan-cev, na Bakuža. No, ta je bil Sokolov gotovo vesel, ko so zajemali moč iz priznane dobre vinske kapljice, proti temu nimamo nič. In končno zagolči Sokoliček: »Vsa pošena dekleta drhte po onem trenutku, ko bo prikorakal v dvorano mogočni Sokol.« Torej Bog je majhen. Sokol je pa mogočen! O ti po-nižnost liberalna ti! No ja! Ali veste, koliko časa se je napenjala ona žaba, ki je hotela postati vol? Je že res! To-liko časa bo Sokol mogočen, dokler ga bodo podpirali železniški bogatci, da bo mogel dobivati moči od priznane do-bre vinske kapljice. Ko bodo pa bogat-ci spoznali njegovo »nemogočnost«, da se res ne izplača napajati žabe, potem bo pa zmanjkalo »pleha« in kaplje in moči in ostala bo samo še sapa in žaba bo — počila.

g Iz šentpeterskega Posavja. Umrl je 30. januarja v Jaršah 85letni Janez Dimnik, stari oče Mešutarjeve rodbine. Izmed njegovih sinov gospodari Janez v starodavni Mešutarjevi hiši, Mihael, ki gospodari v Jaršah na št. 6, je de-želni poslanec in ima sina, ki kapela-nuje v Irenovicah. Jakob je vodja prvi mestni deški šoli v Ljubljani, Franc je pa župnik v Begunjah pri Cirknici. Rajni oče je bil izvrsten gospodar in skrben oče svojim otrokom. Počivaj v miru, blaga duša! Pokojni Janez Dim-nik je bil član katol. slov. izobraževal-nega društva za šentpetersko Posavje in dobrotnik moške Marijine družbe šentpeterske. Obe društvi sta ga spre-mili, prvo z vencem, družba pa z za-stavo. — Na naše Posavje pride od 400 mrlčev, katere je imela šentpeterska župnija v letu 1910, le 29 mrlčev. V Hrastju so umrli 4, v Šmartnem 4, v Obrijah 1, v Jaršah 7, v Tomačevem 13. Od novorojencev, katerih je bilo v celi župniji 487, jih pride na Posavje 31. V Hrastju 4, v Šmartnu 8, v Obrijah 2, v

Jaršah 4, v Tomačevem 13. Ljudsko štetje je končano. Na našem Posavju so 904 ljudje. V Tomačevem 318, v Jaršah 145, v Obrijah 90, v Šmartnem 288, v Hrastju pa 63.

g Črnuče. V nedeljo smo imeli obč-ni zbor izobraževalnega društva. Pri-šlo je lepo število mladeničev in mož. Slišali smo, kako se je društvo v pre-tekle letu gibalo in kaj je vse storilo za poduk in zabavo. V prihodnje nam obljubuje še več. Zato le vsi zvesti osta-nite in še druge mlačnejše pridobite. Č. g. Krhné je zanimivo pripovedoval o gospodarski in politični izobrazbi, ki je danes tudi kmečkemu človeku po-trebna. Hvala mu! — Prihodnjo nede-ljo bomo zopet imeli občni zbor in sicer hranilnice. Računi so gotovi. Prvo poslovno leto se je končalo z nepriča-kovano lepim uspehom. Čistega dobič-ka ima hranilnica 422 K 59 h. Hranil-nih vlog je prejela v prvem letu nad 100.000 kron, posojila se je dalo 33300 kron. Znamenje, da nam ljudstvo za-upa, in prav ima, ker liberalne hranil-nice se podirajo, naše pa trdno stojé. Le nekateri so našo hranilnico doslej še od strani gledali, pa upamo, da je ne bodo dolgo. Saj dobé pri nas ravno ti-ste obresti ali še več, kakor pri mesti-nih hranilnicah — ki so po večini libe-ralne — ter naklonijo dobiček doma-čemu kraju. Čim več nas bo skupaj, več bo dobička, ki se bo porabil za do-mače potrebe. Na občni zbor v nedeljo ob treh popoldne so povabljeni vsi vla-gatelji in dolžniki. Pridite, bo zani-mivo!

g Tržiške novice. V nedeljo, 5. t. m., bo ob štirih popoldne zopet javno pre-davanje v društvenih prostorih. Preda-val bo gimnazijski profesor iz Kranja g. dr. Karol Cepuder o »Zgodovini druž-žine«. Pridite v obilnem številu k za-nimivemu predavanju. — Ljudsko štetje je končano. Za trg nam še niso znane številke, pač pa za občino Sv. Ane in Sv. Katarine. Število prebival-cev v teh občinah je padlo za deset. Vzrok je ta, ker so bili pred desetimi leti pri Sv. Ani še rudokopi, dočim jih sedaj več ni. Pred desetimi leti je bilo v šentanski občini 668 prebivalcev, dne 31. decembra 1910 jih je bilo 552, nar-aslo pa je prebivalstvo v občini šent-katarinski. Sedaj šteje 803 oseb, pred desetimi leti jih je bilo 698. Pomnožilo se je delavstvo v papirnici Moline pri baronu Bornu. — Občina Sv. Katarine ima 83 konj, 322 goved, 190 svinj, 233 ovac in koz, 591 kokoši in 40 čebelnih panjev. — Sv. Ana šteje 31 konj, 220 goved, 96 svinj, 210 ovac in koz, 465 ko-koši in 53 panjev. V obeh občinah je vpisanih okrog 30 Nemcev in blizu 10 protestantov.

— **Iz Žabnice.** Tukajšnje gasilno društvo je dobilo od deželnega odbora podpore 150 K. — Na Svečnico popo-lodne po službi božji uprizori naše kat. slov. izobraževalno društvo gledališko predstavo »Ljudmila«, igrokaz v petih dejanjih. Vstopnina: sedeži po 60 vin., stojišča po 40 vin. Pričakuje se obilne

udeležbe. Drugo predpepelnično nede-
ljo, dne 19. februarja, popoldne bo pa
zopet društveno predavanje.

g Iz Kropce. Ljudsko ribanje v pre-
teklem letu je bilo: 5 parov porok, 28
rojstev, med temi 2 mrtvo rojena, in
23 mrličev; med temi jih je bilo, 11 od-
raslih in med temi 11 jih je umrlo 9
za jetiko razun enega vsi v najboljših
letih. To da misliti! Kaj je temu vzrok?
Pešanje rodu, ki prihaja od napornega
dela, slabega zraka, lahkomisljenega
življenja in — pijače. Pri ljudskem
štetju smo našli 703 ljudi; 30 manj
kot pred desetimi leti in malo več kot
še enkrat manj kot pred 40 leti. Obrt-
gre letos še dosti dobro, dela je dovolj,
zaloge ni skoro nič; to je dobro zname-
nje. Draginjo občutimo tudi pri nas
zelo hudo, ko je treba prav vse kupiti,
dasi je zaslužek še enkrat tolik, kakor
je bil pred 15 leti. — Hranilnica dobro
deluje. Lansko leto je bilo prometa bli-
zu 200.000 K, letos ga je nekoliko manj,
to je okoli 170.000 K. Mnogo je doma-
čih hranilnih vlog, a vendar veliko pre-
malo, ker varčevati ne znamo in ne
znamo in se na to ne moremo privaditi,
dasi se dobi tudi nekaj častnih izjem
celo med mladino. Vabimo pa tudi
Kamnogoričane, naj se bolj oprimejo
naše hranilnice, ker sedaj so ji popoln-
no tuji, in naj vsaj ne nosijo svojih
denarjev v liberalne zavode. Svoji k
svojim!

g Z Dobrave. Neka duševna reva
je v zadnjem »Gorenjcu« hotel grajati
našega župnika, pa ga le hvale, češ, da
tako lepo pripoveduje pri izpraševanju
mladim fantom in ženam, da ga kar
strme poslušajo. Nazadnje pa milo va-
bi na naročitev »Gorenjca«. Kdo bo na-
ročal »Gorenjca«, če ima tako neumne
dopisnike, kakor je »Iz Dobrave pri
Kropci«, pač pa se naročite v še bolj
obilnem številu na »Domoljuba« in ga
tudi pridno berite in se oklenite z vso
gorečnostjo našega izobraževalnega
društva.

g Moravče. Agro-Merkur in
Tomanova posojilnica. V par
dopisih smo že osvetlili gospodarsko
delo posojilnice v Moravčah. Danes
omenjamo tesno zvezo te posojilnice s
Italiranim Agro-Merkurjem. Agro-Mer-
kur je bil dolžan Zvezi slovenskih za-
drug 176.000 K. V pokritje te svote je
dal Agro-Merkur za 120.000 K menic.
Te menice so se vpisale v dobro Agro-
Merkurja, a obremenila se je zanje po-
sojilnica v Moravčah. Obremenitve mo-
ravške posojilnice so se pričele 1. ju-
lija 1910, ko so jele zapadati zgoraj
omenjene menice, 25 po številu. — Dne
12. julija 1910 pa je sklenil odbor Zve-
ze slovenskih zadrug, kateremu je spo-
ročil dr. Zerjav, ki je bil duševni oče
Agro-Merkurja in Zveze slovenskih
zadrug, da bo moravska posojilnica
dobro stala za Agro-Merkurja, sledeče:
»Glede računa Agro-Merkurja se skle-
ne, da se knjigovodstvo tako zaključí,
da se za vse zapadle menice obremeni
moravska posojilnica, vplačila po poš-
ni hranilnici za Agro-Merkurja pa se

vpišejo v dobro moravški posojilnici.
Ta pa mora za vse obveznosti Agro-
Merkurja prevzeti poročstvo kot poro-
kinja in plačnica, obenem pa se mora
izjaviti, da bo sama ali pa Agro-Mer-
kur v polmesečnih obrokih po 10.000 K
dolga odplačeval.« Ta sklep se je spo-
ročil posojilnici v Moravčah, ki je pri-
trdila temu sklepu v svojem dopisu z
dne 30. julija 1910. Na račun dolga pa
posojilnica ni doslej še nič plačala, pač
pa je nekaj odplačal Agro-Merkur. Da-
nes je obremenjena na ta način za
Agro-Merkurja moravska posojilnica
pri Zvezi slovenskih zadrug še za 71.482
kron. Za to svoto je posojilnica poro-
kinja in plačnica. Gosp. Toman in dru-
govi, vprašamo vas, je-li tako ravna-
nje z ljudskim denarjem še previdno?
Je-li bilo tako postopanje pametno?
Kdo bo poravnal onih 71.482 K, če jih
Agro-Merkur ne bo mogel? Ali ste na
to že kaj mislili?

g Iz Vodice na Gorenjskem. Zadnjo
nedeljo je bil v Vodicah res lep dan.
Kakor mo že poročali, je uprizorilo tu-
kašnje izobraževalno društvo igri: »Pe-
pelka« in »Kralj Herod«. Igralo se je
splošno zelo dobro. Izvrstne moči vo-
diškega odra so: Boltarjeva Micka, To-
manova Manca in Ocfkova Katra; te
so v nedeljo same sebe prekosile, tako
izborna so igrate. Izmed moških mo-
ramo pohvalno omenjati Martina Tra-
ven, ki je v nedeljo zlasti v »Herodu«
krono nosil; dalje so izborne moči:
mlekar Jožef Jeraj, ki se ne boji no-
bene še tako velike vloge in je vsaki
kos, kar je še vselej in posebno to pot
v vlogi Dolef iznova pokazal; potem
Mežnarjev France, ki ga že tako vse
pozna, da je eden prvih igralcev; Roj-
čev Janez, pri katerem smo opazili v
nedeljo velik napredek, da smo se kar
čudili; ministra in dohtarja je igral
kakor igralec po poklicu; Miklavovega
Miha poznamo že od lani in je tudi v
nedeljo svojo vlogo častno rešil. Od no-
vincev pričakujemo veliko; v nedeljo
so pokazali, da bodo dobri stebri vo-
diškega odra. Ti so: Jegrišek Tone,
Poljančev ter Zmajdov Janče, Purgar-
jeva Francka in pa Malka iz Dolenj-
skega. — Na splošno željo se igri v ne-
deljo, dne 5. februarja, popoldne po li-
tanih ponoviti. Igra se v »Gasilnem
domu«. Za kurjavo je oskrbljeno. —
Priatelji lepih iger: Pridite! S tem tu-
di pripomorete, da vodiški oder ne bo
več gostoval, ampak v svojem lastnem
»Društvenem domu« zabaval in učil.
Torej v nedeljo popoldne 5. februarja k
igri v Vodice!

**g Društveni dom v Domžalah in
posojilnica.** Iz Domžal se nam piše:
Napredno posojilnico v Moravčah pere
nekdo v zadnji številki »Slovenskega
Doma« na čisto nenavaden, izreden
način, z napadi na posojilnico in Dru-
štveni Dom v — Domžalah. Dopisnik
laže, da se kadí. Ni res, da bi bila po-
sojilnica v Domžalah zidala svoj Dru-
štveni dom. Vsak otrok pri nas že ve,
da si je ta Društveni dom postavilo iz-
obraževalno in podporno društvo v

Domžalah, ki ima 325 udov in je eno
najmočnejših društev na Kranjskem.
Dasi je to društvo same bolniške pod-
pore med svoje bolne ude v letu 1910
izplačalo 1073 K in navzlic vsem veli-
kim stroškom preteklega leta se je
vendar na občnem zboru dne 6. ja-
nuarja letos zamoglo izkazati nad 1000
kron preostanka iz leta 1910, torej
nad 1000 kron več prejemkov kot izdat-
kov. Ni res, da nese naša posojilnica
na leto čistega dobička 600 kron. Res
pa je, da je ta posojilnica na občnem
zboru 1910 mogla izkazati čistega do-
bička 1731 kron 26 vin., leta 1909 pa
1879 kron 88 vin. in leta 1908 celo 1974
kron 98 vin. Samega rezervnega zakla-
da ima že sedaj ta posojilnica nad
10.000 kron. Ni res, da v našem Društ-
venem domu ni družega kot »posojil-
nični prostori ter dvorana za čuke in
predstave. Res pa je, da ima velik del
Društvenega doma v najemu kitarška
zadruga, ki že sedaj šteje 965 udov. Ta
zadruga je samo v letu 1910 spravila
na trg in za gotov denar prodala do
60.000 kit. V kratkem času svojega ob-
stanka — dve in pol leti — je samega
zaslužka, zgolj zimskega, razdelila
med svoje člane-pletice nad 38.000 K,
reci osemindeset tisoč kron! Ni res,
da bi se Društveni dom ne mogel obre-
stovati. Že sedaj, v prvem mesecu, je
za tekoče leto 1911 na račun obresti in
amortizacije plačanih do 3000 K. Ali
sedaj vidite, gospod dopisnik, kako se
pri nas ljudski denar »brezvestno v
vodo meče!« Ljudski denar se pri nas
rabi res edinole v ljudsko korist! Zato
pa tudi ljudstvo ve, komu zaupa! Ko
so se o priliki vojne, krize vseppek
hranilne vloge vzdigovali, se pri na-
ši hranilnici iz tega vzroka ni vzdig-
nila niti ena vloga. Enako tudi sedaj!

g Boh Srednja vas. Pri nas je
ljudsko štetje pokazalo te-le številke:
Srednja vas 459 ljudi, 261 goveje ži-
vine, Češnjica 476 ljudi, 351 goveje ži-
vine, Jereka 164 ljudi, 141 goveje ži-
vine, Podjelje 141 ljudi, 176 goveje ži-
vine, Stara Fužina 560 ljudi, 343 goveje
živine, Studor 228 ljudi in 188 goveje
živine. Razen tega je v vaseh na »Bu-
kovem«: Ribičev laz, Laški rovt, Polje,
Zlan in selišče sv. Duh, ki spadajo v
srenjsko župnijo, a v bistriško občino
236 ljudi. Cela župnija Srednja vas
šteje torej 2264 prebivalcev. Občina
Srednja vas ima pridruženo še kopriv-
niško župnijo, kjer ima Koprivnik
282 ljudi, 235 glav goveje živine in Gor-
juše (gornje in spodnje), ki imajo 322
ljudi in 199 goveje živine. Cela občina
Srednja vas torej šteje skupaj 2632
ljudi in 1894 glav goveje živine. Nič
kaj ugodno ni število goveje živine po
nekaterih vaseh z ozirom na število
prebivalstva, posebno v Srednji vasi.
Nasprotno imajo vasi, ki na primer ni-
majo tako pripravnih planin, ampak
po 6 do 8 ur oddaljene, razmeroma
mnogo več živine. — Pred par tedni
se je od nekod priklatil sumljiv pes,
ki je eno osebo ugrizel in kmalu nato
poginil. Dotičnik se je takoj podal na

Dunaj v Pasteurjev zavod in je izven nevarnosti. O psu se je dognalo, da je bil stekel. Po Bohinju je zato proglašeno kontumac. Marsikak predržen psiček je moral že svojo lahkomišljenost plačati z življenjem. — »Upor Bohinjcev« se imenuje nova igra v 5. dejanjih, ki jo je spisal č. g. koprivniški župni upravitelj Fr. Steržaj. Godi se v 16. stoletju, ko so se borili Bohinjci za svoje stare pravice proti trdosrčnemu blejskemu oskrbniku Puhajmu. Igra se vrši v Česnjici, v Srednji vasi, na »Sušeh« v gorah in na blejskem gradu. Igrali so jo na Jesenicah v Delavskem društvu dne 22. in 29. februarja. Zadnje prireditve se je udeležilo tudi mnogo Bohinjcev. Gospodu pisatelju se je igra izborna posrečila. Iskreno mu čestitamo! Upamo, da se upripori kmalu tudi v Bohinju. — Prihodnjo nedeljo dne 5. februarja po nauku prirede fantje v dvorani šaloigro »Občinski tepček«. Vabimo k obilni udeležbi. — »Domoljuba« še vedno lahko naročite! Nobena krščanska hiša ne sme biti brez njega! Dozdaj jih imamo 152. Ravno tako naj se pomnoži še bolj »Bogoljuba«, ki prihaja v 70 izvodih v našo župnijo. — Tistim, ki imajo predolg in preoster jezik glede našega »Kmetijskega društva« in obeh bohinjskih hranilnic, svetujemo, naj bodo pametni, sicer utegnejo obžalovati svojo nepremišljenost, kakor se je to že nekaterim zgodilo. Naši denarni zavodi stoje na trdnih nogah, ustanovljeni so v korist ljudstva, kar mora vsak pošten človek priznati. Velika nesramnost in zlobnost je torej, kdor jim z obrekovanjem in lažmi izkuša izpodkopavati veljavo. Čim bolj trdno se bomo oklepali svojih zadrug, tem močnejše bodo, tem močnejši bode tudi ljudstvo samo!

g Iz Rudnika pri Kamniku. Preminul je v Gospodu dne 20. januarja posestnik Ignacij Cedilnik v 57. letu svoje starosti. Naj počiva v miru!

g Naklo. »Domoljuba« so se Naklanci odzvali s tem, da so kot en mož stopili na noge in ustanovili gasilno društvo. 32 izvršujočih in precejšnje število podpornih članov tvori v Naklem ta nov napredek. Omenimo naj tudi to, da so na čelu gasil. društva Orli. Predsednik Orlov br. Anton Voglar je obenem načelnik in načelnik Orlov, br. Peter Grašič, obenem četovalja pri gasilnem društvu. Orli telovadci so izven dveh vsi poleg kot izvršujoči člani. Redovne vaje imajo v prostorih stare šole skupaj, Orli in gasilci. Prisrčna hvala bodi na tem mestu izrečena vsem, ki so za gasilno društvo več ali manj darovali, posebno še gospodični Mariji in Neži Ažman, ki ste izmed drugih največ darovali, prva 150 metrov boljših brizgalnih cevi in druga cevno mlazno in nekaj cevni vijakov; še blagajnika kriškega izobraževalnega društva g. Josipa Sitarja smo »ožnoral« za nekaj podpore; pomišljal je sicer en čas, ali bomo mogli Križanom kedaj koristiti. Da,

dragi okoličani, ravno tako bomo imeli skrb za okoličane, kakor za domačine, kadar bo potreba, bomo prihiteli kakor hitro bo mogoče — na pomoč! Zato tudi prosimo, da nas v naši napravi nekoliko podpirate! Priporočamo se že naprej za mnogoštevilno udeležbo k tomboli, ki jo bomo priredili po velikonočnih praznikih, zato prosimo okoličane, kateri bi blagovolili podariti kakšnih dobitkov za tombolo, naj jih blagovolijo poslati blagajniku gasilnega društva Antonu Zelniku v Naklem.

g Iz Moš pri Smledniku. Ker je »Domoljub« v zadnji številki povedal željo Trbojcev, naj bi tudi mi pristopili v njih novo faro, povemo tudi mi svojo misel. Mi smo in ostanemo zvesti farani smleški! Prekrasna in prostorna cerkev, lepi Društveni dom, grobišče naših dragih, to in še mnogo drugega nam je neločljiva vez s Smlednikom. Zato pri tem ostanemo.

g Z Bleda. Ljudsko štetje je trajalo domalega 14 dni. Našteje se je v celi fari 2027 ljudi, in sicer: Grad 739. Rečica 440, Mlino 354, Zagorice 370, Zeleče 124. Pred desetimi leti je bilo v celi fari 1760 ljudi, torej 267 manj kot zdaj. In sicer so imeli: Grad 627 (napredek za 112), Rečica 283 (napredek za 157), Mlino 372 (nazadovanje za 18), Zagorice 324 (napredek za 46), Zeleče 154 (nazadovanje za 30). Grad je pridobil radi naseljevanja na Gmajni, Rečica pa radi železnice. — Dne 27. januarja je umrl na Mlinem občeznan Jan. Mandelc, ki je služboval skoro do najnovejšega časa kot cerkvenik na otoku. Rojen je bil leta 1826. Kot sedemnajstletni fant je bil leta 1843 nastavljen od briksenških škofov, katerih last je bil takrat še Bled, za organista na Bledu. Zanimivo in živahno je znal stari mož pripovedovati vso zgodovino Bleda od leta 1843 naprej. Naj v miru počiva!

Dolenjske novice

d Črnomelj. Ljudsko štetje bo skoraj končano. Marsikaj zanimivega bo podalo tudi za našo faro. Oglejmo si ga malo. Prebivalcev bo primeroma jako malo. Družine štejejo navadno precej članov, povprečno šest do osem, a doma so večinoma le ženske, starčki in otroci. Dve tretjini fantov od 18. do 25. leta je v Ameriki, deklet pa ena tretjina. A da so v Ameriki le taki družinski člani, ki doma nimajo nič lastnine, bi še bilo. Jako slabo pa je v gospodarskem oziru, kakor tudi v нравstvenem to, da gospodarji pustijo doma gospodarstvo in mlado ženo in gredo v Ameriko. To je rakova bolezen Belokrajine. Res, da žene večkrat gospodarje v Ameriko sila. Mislijo biti tam par let, da si kaj prislužijo, potem pa bi prišli zopet nazaj. A ne pomislijo ti gospodarji, da je pa škoda na gospodarstvu v njihovi

odsotnosti velikanska, ki je ne odvaga tisoč in tisoč ameriških dolarjev. Koliko pa je še le škode v нравstvenem in družinskem oziru! Kolikrat mož v Ameriki popolnoma pozabi na svojo ženo, ali pa njemu žena doma ne ostane zvesta. Koliko trpi vzgoja otrok, ko manjka odločne očetovske roke, šaj sta materini navadno premehki! Bilo bi res treba napraviti postavbo, da oženjen gospodar sploh ne sme v Ameriko, ali pa če gre, naj vzame s seboj tudi ženo in družino. Gospodarjev te vrste je sedaj v Ameriki gotovo polovica. Živine je malo v naši fari. Več nego pet goved nima skoraj nikdo. Največ je še perutnine. Pomanjkanja živine sta vzrok predlanska suša, ob kateri se je vsled pomanjkanja krme, pobilo veliko živine in pa sedanja draginja, ob kateri je le najpremožnejšim mogoče dokupiti več živine. Znano je tudi vsakomur, da hlev nikakor ne more biti vzoren, če v njem gospodarijo samo ženske ali celo otroci, kar je pri nas navada, kjer ni gospodarja. — Zanimalo bo marsikoga, ki tega še ne ve, da je vlada za letošnje ljudsko štetje uradno razglasila slovenska imena vasi, trgov in mest. Ne da se reči, ali bodo jezični profesorji vsi zadovoljni z obliko, ki je sedaj določena, a dobro je to vendar, da pridemo vsaj nekoliko do edinosti. Če smo gledali napisne table po vaseh, se je bilo jeziti ali smejati, ko imena niti na dveh deskah niso bila enako pisana. Čast občin in naše dežele zahteva, naj se te napisne table uredijo in prenovijo, da ne bodo tujci iz njih sklepali, da so Slovenci v omiki zaostali.

d Škocjan pri Mokronogu. Naši liberalci so strašno velikodušni. Pomislite! Liberalizem ponujajo zastonj. Na Novega leta dan so dali klicati po občinskem bliču, da se pri g. Petru Durjavi — to je tisti Peter Durjava, ki bi rad, da bi ga mokronoška sodnija razglasila za vernega katoličana — »Slovenski Dom« zastonj naroča. Seveda je mislil g. Peter Durjava, da bodo ljudje strahovito drli v njegovo oštarijo in štacuno, kjer je žalosten čakal »Sl. Dom«, da bi se ga kdo usmili. No, oklic pred cerkvijo je donel na nehvaležna ušesa. Nekaterim varčnim možakarjem se je zdelo, da bi bil »Slovenski Dom« morda poraben »za kaj zaviti«. Toda kaj, ko so vsi izprevideli, da iz »Slovenskega Doma« izpuhteva tako krščanstvo, kakor od g. Petra Durjava. Uvideli so, da čedni »Slovenski Dom« tudi za kaj zaviti ni dober. Nekateri svetujejo, naj bi s »Slovenskim Domom« ovili kozarce za vino in žganje, da bi mu vsaj izvestni bratci ostali zvesti.

d Loški potok. Naša podružnica Kmetijske družbe je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor. Predsednikom je bil izvoljen naš Jak. Bartol; tudi novo izvoljeni odbor sestoji iz mož S. L. S. Lepi obsežni prostor za drevesnico ustvarja naši podružnici kaj lep delokrog. Poleg drevesnice, ki bi naši dolni donašala obilo koristi, bi pa naj po-

družnica skrbela tudi za umstveni napredek naše doline glede sadjereje, ki uživa sedaj pri nas splošno malo pozornosti. Vsekako želimo novemu odboru krepke roke in vstrajnost, pa obilo uspeha pri delu.

d Šmartno pri Litiji. Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe je imela 29. jan. svoj redni občni zbor, ki je bil boljše obiskan kakor druga leta. Iz poročila tajnikovega smo izvedeli, da je število članov naraslo v preteklem letu za 28, tako da šteje podružnica sedaj 180 članov. V prosep kmetijstva so se na predlog g. dekana enoglasno sprejela sledeča sklepa: 1. Posestniku Pavlu Bric iz Gradiških Lazov se je naklonila podpora 50 K v pokritje stroškov pri nakupu plemenskega bika, ki ga je dobil potom deželne odbora. 2. Določilo se je kupiti štiri pipe za razprševanje gnojnice, ki se porazdele po okoličih. — Poleg tega se je odboru naročilo, da naj tekom leta preskrbi drug prostor za drevesnico, ker sedanjí ni več sposoben. Tudi o družbini trtnici je dal pojasnila župan g. Lavoslav Hostnik. Vse kaže, da se je s pristopom novih članov poživilo podružnično gibanje. En nasvet bi pa imeli do podružničnega odbora, da bi se namreč v prihodnje občni zbor ne vršil v tesnih gostilniških prostorih, kjer se izgubi resni značaj tako važnega posvetovanja vsled navzočnosti drugih gostilniških gostov, ampak občni zbor naj bi se vršil, kakor drugod, v šolskih prostorih. Prepričani smo, da bo na ta način udeležba veliko obilnejša in uspeh občnega zbora veliko večji.

d Šmartno pri Litiji. V nedeljo 29. jan. je bil občni zbor našega telovadnega odseka Orel s predavanjem o zgodovini kmečkega stanu, ki ga je krasno in poljudno prednašal gospod prof. Dolenc iz Ljubljane. Predavanje je bilo zanimivo ne samo za člane, temveč imeli bi od njega užitek tudi drugi, ako bi vedeli za vsebino predavanja. Zato želimo, da bi se v prihodnje takih predavanj ne udeleževali samo člani odseka, ampak tudi drugi, ki se zanimajo za razna pereča vprašanja.

d Šmartno pri Litiji. Ljudski oder priredi prihodnjo nedeljo dne 5. februarja ob 3. uri popoldne igro »Stari in mladi«. Obenem nastopi cerkveni in društveni pevski zbor. Sodeluje pa tudi slavna godba na lok iz Litije pod vodstvom g. tajnika in kapelnika Petra Jereb. Prijatelji društvenega življenja zabave in izobrazbe pridite v obilnem številu v lepo novo dvorano. Prepričani smo, da nikomur ne bo žal.

d Šmartno pri Litiji. Tukajšnja hranilnica in posojilnica je tekom lanskega leta razdelila sledeče darove: za društva 300 K, občini 100 K, »Slovenski Straži« 20 K in nekemu lastniku plemenskega bika 50 K. Tako dela pravi ljudski zavod! Kljub tem darovom je vendar še ostal precejšen čist dobiček ob koncu leta.

d Št. Jur pri Litiji. Dne 30. jan. se je vršila v Št. Jurju poroka gospodične

Martine Simončič iz znane Dobravčeve rodbine iz Št. Jurja, kjer je gospodinja in mati neveste, sestra ranjcega kanonika in profesorja Marna. Zgledni članici Marijine družbe in neumorni so-trudnici v naših društvih kličemo: Bilo srečno!

d Vače. Naša ljuška hranilnica uživa čimdalje večje zaupanje, zato ljudje vedno bolj vlagajo denar v našo hranilnico. Saj se pa tudi vsakemu postreže; vsaka vloga se vpiše, denar se ne zgubi nikomur, nikogar se ne terja za kako vsoto, ki je ni prejel. Pri nas vlada pravi združni mir, v katerem bo posojilnica delala za blagor našega ljudstva. — V nedeljo dne 22. januarja je umrl v ljubljanski bolnišnici jako dober in pošten mladenič Miha Razpotnik iz Osredk. Njegov oče je bil o smrti brzojavno obveščen. Brzojavka je prišla po pošti že drugi dan na Vače. Naša slavna c. kr. pošta pa jo je šele v petek dne 27. pr. m. oddala, ko je bil fant že v torek pokopan. Drugod še tovrno blago prej prejmejo, nego se pri nas brzojavko. Včasih je bila menda pošta zaradi ljudij, ne pa ljudje zaradi pošte. Pa kaj se hoče, če imajo gotovi ljudje drug posel in druge skrbi! — Naš telovadni odsek Orel je imel v nedeljo dne 29. pr. m. svoj prvi občni zbor, na katerem je njegov predsednik z zadoščenjem povdarjal pridnost naših fantov in tisto nobleso, s katero so mirno in veselo v teku pol leta prenašali napade in psovanje gotovih ljudij. Žalostno je pri nas zlasti to, ker poštene domačini pri mnogih nimajo veljave. Če se pa kak malo gosposko poštrihan tujec odkod priklati, za njim se pa kratkovidni narodnjaki slepo drvi. Potem pa ni čudno, če kraj nima tiste veljave, ki mu gre. Žalostno, da se celo med kmeti dobi posameznik, ki se jari gospodi za škricce obeša in zaničuje domače ljudi in vero svojih očetov.

d Fara pri Kostelu. Pri nas bi bilo zelo potrebno, če bi mogli ustanoviti izobraževalno društvo; to bi bilo pri nas velikega pomena. Samo začeti je treba. Poglejmo našo posojilnico, kako lepo napreduje; vsa čast gre zanjo g. župniku. Tudi pri ustanovitvi Slovenske Straže je bilo jako živahno. Tako bi šlo v več drugih zadevah. Samo začeti je treba. Zatorej možje: Združimo se, le v slogi je moč!

Notranjske novice

n Postojna. Pretečeno nedeljo smo imeli javno predavanje v društvu. Govoril je g. kaplan Rudolf Kapš o »Važnosti gospodarskih organizacij z ozirom na Kras in Primorje«. Želimo pa, da bi se »Kmečka zveza« zopet poživila in storila primerne korake v prid pivčanom; večkrat je samo »Kmečka zveza« v stanu izvršiti, kar se sklepa

po raznih shodih in sestankih. Kje so pa odborne seje? Brez teh vendar nič ni, sicer jo bo burja vzela. Slišimo, da se v kratkem vrši občni zbor. Prav, samo če bo res. — Prihodnjo nedeljo dne 5. februarja predava g. katehet A. Azman. Po predavanju pa priredi izobraževalno društvo zabaven večer v prostorih g. Ambrožiča. Spored: tamburaški kvartet, pevski zbor, oktet, srečolov, šaljiava pošta, kupleti. Vabimo vse prijatelje društev.

n Hrenovce. Na občnem zboru kmetijske podružnice, dne 22. t. m., je bil izvoljen za načelnika g. Anton Milharčič iz Hruševja. — Nekateri nasprotniki naše hranilnice so jeli begati ljudi, češ, da bo propadla. To pa zato, ker je tudi v naši bližini nekaj jih prizadetih pri polomu liberalne »Glavne posojilnice«. Delajo pa to samo zato, da bi prikrili slabost liberalizma. Torej nikar jim ne verjeti.

n Kmečka posojilnica na Vrhniki je objavila svoj letni račun za leto 1910 v »Slov. Narodu« in »Jutru«. Čistega dobička je napravila 17.755 K 44 v, rezervnega zaklada pa je imela koncem leta 148.899 K 53 v; če se k temu prišteje še pokojninski rezervni zaklad za uradništvo v znesku 42.798 K 63 v, znašajo tedaj vsi njeni rezervni zakladi skupno 191.608 K 16 v. Krasno stanje ima ta posojilnica, si bo marsikdo mislil. Pa temu ni tako. Oglejmo si nekoliko natančneje vrednost tega rezervnega zaklada za upnike; to je v prvi vrsti za vlagatelje, tedaj za one, ki imajo pri tej posojilnici vložen denar. Paragraf 14. pravil te posojilnice pravi, da se mora polovica vsakoletnega čistega dobička privedati v rezervni zaklad, da doseže znesek 20.000 K. Ker je rezervni zaklad ta znesek že dosegel, smejo člani te posojilnice ves kapital rezervnega zaklada, kar ga je več kot 20.000 K, vsak čas med seboj razdeliti. — Rezervni zaklad te posojilnice je vreden za javnost, tedaj za vlagatelje, samo v znesku 20.000 K. Kakšno poročstvo pa še imajo vlagatelji pri tej posojilnici? Le natančno berite! Ta posojilnica ima dvajset članov. Ti možje imajo vplačanih deležev 14.400 K. Po § 12. pravil porokujejo v slučaju kakšnih izgub poleg z že vplačanimi deleži po 14.400 K še z enkratnim zneskom po 14.400 K. Vse pravo poročstvo te posojilnice znaša tedaj dvakrat po 14.400 K in z rezervnim zakladom po 20.000 K, tedaj skupno s celimi 48.800 kronami, reci: osemindeset tisoč osemsto kronami. — Člani načelstva niso poroki z nobenim drugim premoženjem, kakor le s svojimi vplačanimi deleži po 200 K in s še enkrat tako velikim zneskom 200 K, nikakor pa ne, kakor nekateri mislijo, da gg. Lenarčič, Jelovšek i. dr. porokujejo s celim svojim premoženjem. Če na primer ta posojilnica izgubi sto tisoč kron, kar dandanes pri takih posojilnicah ne bi bilo nič novega, ker smo pred kratkim časom slišali, da je glavna posojilnica v Ljubljani kar na milijone izgubila,

bi bili vlagatelji vrhniške kmečke posojilnice že na potu, da svoje vloge tudi lahko deloma izgube. Kakor se vidi, ima ta posojilnica za vlagatelje prav trhlo poročstvo. To naj služi našemu občinstvu v pojasnilo in poduk. Pripomnimo tudi, da se pri tej posojilnici masté z dobičkom, ki ga ji donáša naše kmečko ljudstvo s svojimi trdo zasluženimi prihranki, le nekatere osebe, da se podpirajo le liberalni nameni in da za splošne občekoristne, dobre namene ne dá ničesar. Ako se hočejo ti moške z dobički pri posojilnici še dalje mastiti, naj se masté s svojim denarjem. Z denarji, ki ga ima pa naše kmečko ljudstvo, pa naj se podpirajo naši denarni zavodi in ne liberalni.

n **Slavina.** Slov. kat. izobraževalno društvo priredi dne 19. februarja t. l. veselico s petjem in gledališko igro: »Dr. Vseznal in njegov sluga Štípko Tiček«. Igra se vrši ob 3. popoldan. K obilni udeležbi vabi odbor.

n **Iz Idrije.** Pri letošnjem ljudskem štetju so našeli 6101 prebivalca v 559 hišah in 1455 stanovanjih. Napredovali smo v zadnjih 10 letih za 372 meščanov, za 59 hiš in 81 stanovanj. Ker so bili dijaki na počitnicah in nekaj učnih moči odsotnih, ker veliko naših fantov pri rudniku dela ne dobi in so primorani pri različnih obrtih in službah izven Idrije si iskati kruha, zato je tako pičlo število, tako malo naraščaja v desetih letih. — V Čekovniku, mali občini nad Idrijo so našeli 345 duš, med temi kar 10 deset Nemcev. Odkod pridejo ti v zakotno gorsko pogorje? To so tujci logarji po eraričnih gozdovih. Da so Nemci, jim tega ne zamerimo, pač pa kažejo, kako napačno so naredili, ko so odpravili logarsko šolo v Idriji ter domače odrinili od tega stanu. Eden je celo svojo ženo zapisal kot Nemko, dasi je pristna Gorenjka. Rekel je: ona z menoj nemško občuje. Na tej podlagi bomo veliko Slovencev izgubili, ker mi znamo več jezikov, trdi Nemec pa se ne bo naučil drugega. — Pretečeni petek je bila v Ljubljani seja glavnega deželnega železniskega odbora. Ker je bil načelnik idrijskega konzorcija zadržan, brzojavili so po namestnika g. dekana. V dveurni seji je razložil vso došednjo akcijo g. deželni glavar, prebrali so se vsi dopisi in odgovori. Navzoči so strmeli, koliko je načelnik Kranjske v kratkem času deloval v Ljubljani, na Stajerskem in na Dunaju. Notar Rahne se mu je v laskavih besedah zahvalil na trudu in naporu, ki ga je imel pl. Šuklje, a tudi na vseh, katerega je dosegel. Vsi navzoči so navdušeno pritrdili, saj so videli, da je vsa zadeva v najboljših rokah. Več se o idrijski železnici sedaj pisati ne da, le toliko se lahko pove, da je vse v najboljšem tiru.

n **Iz Štrukljeve vasi.** Hvalevredni so sosesčani Sv. Jakoba v Štrukljevi vasi župnije Sv. Vida nad Cerknico, ker so darovali prostovoljno za nove zvonove podružniški cerkvi v dveh

dnevih 1208 K. Med vsemi darovalci se najbolj odlikuje Matijeve hiša v Zahribu in Stražiščarjeva v Štrukljevi vasi. Ljubi Bog naj vsem stotero povrne!

n **Iz Spodnje Idrije.** Ljudsko štetje. Gotovo bo zanimal vsakega iz naše župnije izid ljudskega popisovanja v naši občini in fari. Občina spodnjeidrijska šteje skupno 2099 ljudi. Od teh pripada: Spodnji Idriji 850 ljudi (202 družin), Spodnji Kanomlji 411 ljudi (83 družin), Srednji Kanomlji 273 ljudi (57 družin), Gorenji Kanomlji 378 ljudi (58 družin), Krnice 187 ljudi (36 družin). Župnija je pa večja kot občina in šteje okrog 2700 ljudi. Vštete so v faro poleg gori imenovanih vasi še: občina Čekovnik, 345 ljudi (ki ima deset Nemcev, c. kr. logarjev), vas Mavore in Srednja Kanomlja, kar jo spada pod občino Idrija. — Stanje živine v občini je pa sledeče: konj 41, gov. živine 1052, prašičev 224, ovac 182, koz 22, bučel 151 panjev, kokoši 1031, puranov 5 in 2 pava. Goveja živina je tako-le razdeljena: v Spodnji Idriji 121, v Spodnji Kanomlji 273, v Srednji Kanomlji 167, v Gorenji Kanomlji 314 in v Krnicah 177 goved. — Iz tega je razvidno, da so naši kraji živinorejski, posebno Gorenja Kanomlja in Krnice. Svetovali bi pa našim živinorejcem, da bi se še bolj oprijeli živinoreje (posebno govedoreje), ker bi se v naših krajih še dalo veliko napredovati. Glede napredka v živinoreji bo priredila podružnica kmetijske družbe v Spodnji Idriji predavanje, na katero že sedaj opozarjamo vse živinorejce! — V preteklem letu 1910 je bilo v naši župniji, kakor se je oznanilo, rojenih 88, umrlo jih je 79 in poročenih je bilo 22 parov. Zanimivo je to, da je bilo izmed 88 rojenih samo 32 dečkov, deklic pa 56! Napredek občine. Za popravo kanomeljske ceste je na prizadevanje župana Andreja Svetličiča dal okrajni cestni odbor v Idriji 200 kron. Obljubljeno je tudi, da se bo kanomeljska cesta sprejela med okrajne. Za novo šolo je določil deželni odbor na prošnjo Ivana Kenda, preds. namestnik krajn. šolskega sveta tudi 200 kron; gasilnemu društvu je naklonil deželni odbor 100 kron. Smo hvaležni! — Več reda je pričakovati v novem letu po nekaterih gostilnah. Opozarjamo gostilničarje, da so vse igre, bodisi godba (harmonike ali kakoršnakoli godba), kvartanje itd., prepovedane pod kaznijo med službo božjo, bodisi dopoldne, kakor popoldne. Gostilničarji, če ste pametni in ne marate kazni plačevati, držite se predpisanega reda. Šlo se bo zares, zlasti za kvartanje, ki se je nekod udomačilo med službo božjo! — Naročite »Domoljuba«! Vse domače novice izveste iz njega in še drugega koristnega in zabavnega toliko, kolikor Vam noben drugi časopis ne pove za tri krone. Vsaka krščanska hiša imej »Domoljuba« na mizi. Še nekaj si zapomnite gospodarji! Hodite v

gostilne, kjer imajo katoliške časopise. Če Vam kje ponujajo za naročitev ali za branje »Slovenski Narod« ali »Slovenski Dom« ali »Notranjec« ali »Najprej«, povejte odločno, ti časopisi niso zame, in tiste hiše, v katere ti listi hodijo in imajo ti brezverski časopisi prvo besedo, v take hiše in gostilne mi ne hodimo in ne nosimo svojega denarja. — Gospodinja, ko kupujete po raznih trgovinah, poizvedite in povprašajte, kakšne časopise imajo tam, katoliške ali brezverske! Če je katoliški denar dober, naj bo v trgovini tudi naše blago in v gostilni naši časopisi! Tudi glede tega je treba strogega reda!

Iz raznih krajev

d **Iz Mirne peči.** Med tem, ko se na deželi pozimj kmetovalec nekoliko odahne vsled težkega poljskega dela in v gorki sobi pri peči gospodarska orodja popravlja in pripravlja za spomlad, se pa pri nas prav pridno gibljemo in pripravljamo za zidanje tolikanj potrebnih nove cerkve. Kakor mravlje na mravljišču zbira in vozimo pesek in les na kup; v tem oziru se posebno nekatere vasi odlikujejo, staro in mlado, moške in žene, mladeniči in dekleta takorekoč tekmujejo med seboj, kdo bo več storil za cerkev. Pohvalno moramo omeniti naša cerkvena ključarja g. Špendala in Sajeta, ki gresta g. župniku in faranom vsestransko na roke, bodisi z delom ali dobrim svetom. Lesa, opeke, apna in drugega materiala smo že toliko pripravili, da lahko začnemo spomladi z zidanjem. Tudi denarja imamo za prvo potrebo že nekaj nabranega in obljubljenega, toda tega pa navadno nikjer ne preostaja, posebno še letos, ker povsod denarja manjka vsled slabe lanske letine. Zanašamo se pač na boljšo letino v tem letu pa tudi na naše sosedne fars, da nas bodo z milodari podpirali, prosimo pa tudi vse druge dobrotnike po deželi blagohotne podpore; vsak najmanjši dar se hvaležno sprejme.

Dobre knjige

Urbanus, Knjiga o lepem vedenju. 3 K. vez. 4 K., po pošti 30 vin. več. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Ta knjiga je tako dobra, da celo drugi narodi nimajo v tem oziru kaj posebno boljšega pokazati, katoliški Nemci pa celo nič ne. Knjiga je neobhodno potreben kašipot za lepo vedenje v domači hiši, javnosti in vseh prilikah družabnega življenja, zato si olikanega Slovenca brez te knjige ne moremo misliti.

Zabukovec, Pouk zaročencem in zakonskim. Vezano 1 K 40 h, po pošti 20 h več. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Zabukovčev pouk je postal vsej duhovščini, duhovskim uradom in nič manj tudi vsem, ki hočejo v zakonski stan stopiti, in v njem že žive, dragocen pouk za pripravo za ta sveti stan kakor tudi za to, da v njem krščansko, zdravo in pošteno žive. Upošteva vse cerkvene in državne določbe glede zakona in je absolutno zanesljiv v vsakem oziru.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. Cena 2 K 20 vin., vezana 3 K 20 vin. Najkrasnejši pripovedni spisi so povzeti iz prvih časov krščanstva, ki so rodili toliko junakov. Poleg romanov »Quo vadis?« in »Ben-Hur« spada gotovo »Dekle z biseri« na odlično mesto. — Dejanja polna povest se odlikuje po svoji bogati vsebini, ki se vtisne bralcu neizbrisno v spomin. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Črna žena. Povest iz domače zgodovine je izšla istotam. Vrši se v najviharnejši in najzanimivejši dobi naše narodne zgodovine in je vredna, da si jo kupi vsaka hiša. Cena 1 krono 40 vinarjev, vezana 2 K.

Mnenje g. dr. P. Borlovana
Nagybogsan.

Gospod J. Serravallo,
Trst.

V odgovor Vašemu pismu Vam sporočam, da sem napravil poizkuse s poslanim mi **Serravallovim Kina vinom z železom** in da sem bil zadovoljen. Rabil sem ga pri pomanjkanju teka, pri malokrvnosti, slabem prebavljanju, pri prebolelih itd. tudi v otroški praksi in povsod z najboljšim uspehom. Bolniki ga jemljejo radi in celo povprašujejo po njem. Priporočal sem **Serravallovo Kina vino z železom** svojim znancem na splošno in priporočam ga lahko vsakomur.

Nagybogsan, 10. aprila 1909.

Dr. P. Borlovan.

113

H. Suttner, urar, prva največja domača eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici. Briljanti, uhani, prstani, zapestnice, zlate in srebrne verižice za ženske in moške, jedilno orodje, palice v največji izbiri in po najnižjih cenah. Več v oglasu.

Harmonij najbolj živo in rahločuten med vsemi domačimi miglasbili, more takoj vsaki igrati štiriglasno brez znanja z n. inovejšim igralnim peratom »Harmonista« (Cena 20 + omadov). Ilustr. cenik harmonijih zastoj. Aloj. Kaler, kraj. dobav., Fulda, 3266.

Kuverte s firmo, račune ltd. izvršuje natančno po : naročilu : : Katoliška : : tiskarna : : v Ljubljani.

Najboljša

3114

oblika v kateri se za katerikoli namen zavziva ribje olje, je brez dvoma Scott-ova emulzija ribjega olja z apnenimi in natronovimi - hypophosphiti. Ribjega olja ne morete zavžiti, ker povzroči slabost in pehanje? Torej, Scott-ova emulzija Vam bode napravila veselje. In se ena točka je važna: Scott-ova emulzija je bistveno zdravilno močnejša, učinkuje hitreje kot navadno ribje olje, to se pravi z drugimi besedami, da more

Scott-ova emulzija

napraviti to, kar se z navadnim ribjim oljem ne more doseči. Poskusite sami.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobi se v vseh lekar ah.

Prisina je s to znamko — ribicem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

Opozorjamo na oglas Climax - motorje na petrolej tvrdke Bachrich & Co. tovarna za motorje, Dunaj XIV 6, Heiligenstädterstrasse 83.

Za kratek čas

Opravičeno vprašanje. Jože: »Vidiš, Urška, noč in dan moram nate misliti!« — Ona: »I, kedaj pa spiš?«

Čudni vozni listek.

4	2	1	5
Maribor Poljčane Laško Logatec			
4	2	1	5

Katera je bila tista postaja, kamor se je peljal lastnik tega listka?

Čudodelni štirjak.

a	1	2	3	4	b
	5	6	7	8	
	9	10	11	12	
c	13	14	15	16	d

Tiste številke od 1—16 razdeli v posamezne predalčke tako, da bo znesek vodoravnih, navpičnih in protikotnih (a—d in c—b) vrst vselej 34.

Uganke.

1. Katera riba je največja?
2. Ako imam vodo, pijem vino, ako pa nimam vode, pijem vodo. Kaj je to?

3. Očetov otrok, materin otrok, vendar pa ne človeški sin?
4. Sin mojih staršev, vendar ne moj brat?
5. Kaj gre preko polja, a se ne gane?
6. Kateri je najmrzlejši dan v letu?
7. Zakaj ženskam ne rastejo brki?

Rešitve ugank.

Rešitev skakalnice;

		20	41	10	5		
	16	11	6	12	40	9	
14	21	18	35	42	7	4	37
17	34	15	12	39	36	43	8
22	13	26	31	46	51	38	3
33	30	23	50	27	2	47	44
	25	32	29	48	45	52	
		49	24	1	28		

„Prijatelj“ senci tvoji je enak,
ki zvesto za teboj se vije,
dokler ti sreče solnce sije;
a ko se pripodi oblak,
ko solnce ti zagrne mrak,
se tudi „senca“ tvoja skrije!

Gregorčič: „Prijatelj in senca“.

Rešitev čudodelnega štirjaka.

p	o	k	o	j
o	k	o	l	o
k	o	l	i	k
o	l	i	v	a
j	o	k	a	v

Rešitev ugank.

1. Ker si z njimi ljudje ubijajo glave.
2. Ker le enkrat bolnika obišče.
3. Le eno, ker potem že ni bil tešč.
4. Ključ.
5. Ker ni bil v Korintu.

Skrivalnica.

Kje je pilot?

Katoliška hierarhija. V Evropi je po najnovejši statistiki po latinskem obredu 47 kardinalov, 2 patriarha, 114 nadškofov, 496 škofov, 17 eksemptnih opatov, 9 apostolskih vikarjev. V številni ostale kontinente šteje katoliška cerkev 50 kardinalov, 13 patriarhov, 297 nadškofov, 1257 škofov, 22. eka. opatov. Tej hierarhiji je podložnih: 285.912.838 katoličanov, od katerih jih je v Evropi 182.437.522, in sicer 177.385.844 latinskega in 5.051.678 orientalskega obreda. — V Aziji je 5.422.641 katoličanov, in sicer 4.559.865 latinskega in 862.776 orientalskega obreda. — Afrika šteje 2.681.740 katoličanov, 2.641.740 latinskega in 40.000 orientalskega obreda, Amerika pa 86.996.513 katoličanov, od teh 86.651.513 latinskega, 345.000 orientalskega obreda. V Avstraliji je 8.371 tisoč 422 katoličanov, vsi latinskega obreda.

Odločilen

Je in ostane pri odvajalnem sredstvu zanesljiv in mil učinek. Pridruži se pa še tej glavni stvari prednost okusne oblike in aromat. prijetnega okusa, kakor je to pri zdravniško priporočenem „Laxigen-u“; tako se lahko govori s pravico o idealno popolnem odvajalnem sredstvu, ki je edino v svojem načinu. Zahtevajte v lekarnah izrecno „Laxigen“ v izvornih škatljicah iz pločevine z 20 tabletami za K 130. 2540

Tržne cene Gospodarske Zveze

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 31. januarja 1911.

Deželni pridelki:	Cena	Zivina, meso	Cena
Pšenica	28 50	Živa vaga:	
Rž	17 00	Goveda pitana	86 —
Ajda	18 —	Teleta težka	112 —
Jecmen	16 80	Teleta mala	104 —
Oves	18 50	Prasici	121 —
Proso belo	19 40	Koštruni	102 —
Proso rumeno	18 20		
Koruzna stara	17 —		
Koruzna nova	18 50		
Lec	26 —		
Grah	28 —		
Larjeno seme	44 —		
Grasica	51 —		
Domaca detelja	137 —		
Gorenjska repa	80 —		
Fizol Roničan	27 50		
Fizol Prepelčar	28 50		
Fizol Manuilon	25 —		
Cebula	16 —		
Krompir	7 —		
Zelje veže	—		
Zelje kislo brez	10 —		
soda	—		
Repica sveža	—		
Repica kisla brez	8 40		
soda	10 50		
Brinje	10 50		
Kumna	12 —		
Orhvi	54 —		
Gobe suhe	—		
Jezice	—		
Zelod	—		
Smrekovi storzi	—		
Seno	5 90		
Slama	4 80		
Strelja	4 80		

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

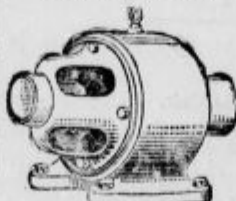
Brno, 25. jan.: 89. 66. 80. 8. 52.
Lino, 28. jan.: 87. 39. 6. 5. 57.
Trst, 28. jan.: 46. 64. 22. 32. 90.

Nezamudite narediti
poskus z
NOVO
voljno jedilno mastjo
Ceres

Ona je enostavno najpopolnejša
kar se jedilne masti izdeluje in
prekosi gotovo največja pričako-
vanja.

Brigitenavska elek-
trotehn. tovarna
Dana XX, Winterg. 18-21.
Telefon K 14.594.

Dinami in elektromotorji
Priznana soliden izdelek.
Kompletne naprave za luč in moč.
Vzorni stroji v obratu v
razstavi za stroje v c. kr.
obrtino - pospeševalnem
uradu, Dunaj IX, Severin-
gasse 9. 3840

Sukno

in hladčevino za moške
obleke dobite najc-
eneje iz lagislovanske
razvilišča na
R. Starmacki v Celju
Vzorci zastoni.

Kapital

dosežete z rešitvijo
naših odlik. iznajdit.
problemov po med-
narodni trg. družbi
za patent. novosti
C. Kröggel & Co
Cöln am Rhein.

Kovačija

z vso kovaško opravo se da v našem pod ugodnimi
pogoji v St. Vidu n. Ljubljano. Več pove lastnik
Mih. Oblak ravnotam. 284

20 do 50 kron na dan

lahko vsakdo zasluži z razpečevanjem novega pred-
meta, ki se rabi v vsaki hiši. — Pošljite v pismu za
pojasnila znamko za 30 vin. in svoj naslov. Josip
Batič, Idrija, Kranjsko. 337

Učenca za krojaško obrt

sprejme takoj Ivan Va-
ljavec v Trzinu Gorenj.
137

Dekla

pridna, vestna, v kmetij-
skem delu in v gospodinj-
stvu popolnoma vešča se
sprejme. Prednost imajo
tiste, ki so že bile v taki
službi. Plača dobra, sicer
po dogovoru. Vstop takoj ali pa naznaniti v po-
nudi kdaj se lahko nastopi. Pismene ponudbe,
ki jim je priložiti dosedanja spričevala je poslati
pod „Pridna“ pošto ležeče, Kranj. 288

PREKLIC!

Podpisani Anton Malnar od Marolčev tem
potom naznanjam, da nisem plačnik za dolgoce, ki
bi jih napravljali moj sin Ivan.
323 ANTON MALNAR, čevljar.

Biša

še skoraj nova, s tremi
sobami, vrtom in dr-
varnico se takoj proda
v Stožicah št. 57, pošta
Ježica pri Ljubljani. 280

Mizarski pomočnik in učenec

se sprejme pri FRANC ERZAR, mizarju v
Cerkijah na Gorenjskem. 298

Kupci pozor! Proda se prav po ceni

mlin in oljarna

kjer se izdeluje laneno olje in tropinovec. Posedstvo
sestoji iz biše, mlina, hleva, skladišča, svinjaka za
8 parov prašičev in kozolca. Pri hiši je sadni vrt.
Vse leži pri glavni cesti, oddaljeno pol ure od ko-
lodvora. Več pove lastnik na Šenčiči št. 10,
pošta Medvode. 327

Preklic!

Podpisana Marija Vilfan obžalujem in pre-
kličem svoje neutemeljene žalitve napram gospodu
Rudolfu Vencelj iz Stražišča pri Kranju s
se mu s tem prav zahvaljujem, da je odstopil od
zasebne obtožbe. 335

V Kranju, dne 27. januarja 1911.

Marija Vilfan.

Lepa kmetija

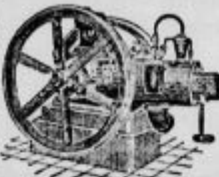
eno postajo oddaljena od
Beljaka, železn. postaja in
pošta v kraju, s sloven.
prebivalst., 32 polovni, v ravnini ležečega arondir.
vzornega zemljišča, od tega 12 polovni posejan s
ozimino, 11 orolov gozda, vse blizu hiše, dobrodoče
mlekarnstvo, poslopja skoro nova, obokana, hiša krita
s cementno opoko, stroji na gepelj, se proda za
21.000 K z vso opravo ali brez nje. — Druga lepa
kmetija je naprodaj za 11.000 K. Več pove: Jurij
Guggenberger, Podravlje, Koroško. 336

Zavzijte,

ako ste nahodni, hripavi, zaslezeni in če težko dihate, Fellerjev fluid z znamko „Elsa fluid“. Mi smo se sami
prepričali pri prsnih, vratnih boleznih itd., o njegovem zdravilnem, kašelj lajšajočem učinku. Dvanajstotica za poskušnjo K 5—
2 tucata K 8-60 franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici št. 16 (Hrvatsko).

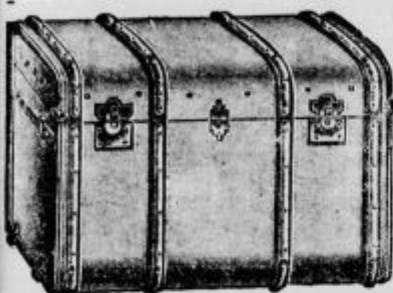
CLIMAX motorji na petrelej

Najcenejši obrat.

Bzcrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX/6,
Heiligenstädterstr. 8. ijo.

W nkljer-jevi kovčegi iz bičja, potni kovčegi in torbe.

Železni kovčegi, zbiralni kovčegi, kovčegi za čevlje, le klobuke, torbe iz usnja, kovčegi i. torbe s pripravo za potev, potrebščina ali kreznje.

Wos. Winkler & S.
apoc. za kov oge
Dunaj I.,
Nimmergasse 7,
Telefon 821/2
lustr. cepiki za-
stojni in franko.
Preprekoma! Za-
konito jamčimo
Tečna pestrežba.

3320

Zelodčne karljice lekarnarja C. Brady, prej

Marijacejske kapljice imenovane, s sliko
Marijacejske Matere Božje kot varstveno znamko

so najboljše, nad 30 let preiskušeno sredstvo proti mo-
lenju v prebavi vseh vrst, gorečici, za prtju, glavobolu
in težkočam v želodcu, tvoritvi želodčne kisline itd.
Varu e naj se pred podobn. gla. ečimi ponarejanji i. pazi
naj se na zraven stoječo varstveno zn. miko s podpisom:

C. Brady

3268

Dobi se v lekarnah — Razpošilja na deželo lekarnar C. Brady,
Dunaj I., Fleischmarkt 2367. Steklenica za K 5.—, 3 dvojne ste-
klenice za K 4.50 franko

„Andropogon“

je najboljše, vsa pričn-
kovanja prekaša joče
sredstvo za rast las,
katero ni nikakoli sepa-
stvo, ampak skozi leta
z nenavadnimi uspehi
izkušena in zajamčeno
neskondljiva tekočina, ki
zabranila izpadanje
las in odstrani pra-
haje. — Značilno je,
da se pri pravilni rabi
že čez 4 do 5 tednov
opaži močna rast las,
kakor tudi brade in
imajo novo zrasli lasje
pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo.
Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh me-
stih in večjih krajih dežele.

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g.

Vaso Petričiča nasl.
v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy in A. Kanc
v Ljubljani, lekarna »pri zlatem jelenu«, in Ant.
Radamič v Kranju, lekarna pri »Angelju« v Novem
mestu in Ivan Omerzu v Zagorju ob Savi.

3264

Seno in slamo vseh vrst
dobavlja

Viljem Löwbeer Dunaj II./2,
Aspernbrückengasse 3.

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 cm dolgi
o-ja kimi trijejski i
la-mi, ki sem jih dobila
po 14 mesecih rabi po-
made, ki sem jo izn. šla
s ma. To je edino sredstvo
proti izpadanju las, za
niti ras. n. reg. vanje,
za ojačitev lasišč, pri
mo-ilih »repro pospešuje
ras brade in se po kaski
dobi da e. asem in br. d
naravni blesk in polnost
in jih varuje pred preig-
dnim osi. eniem do na-
više stari. su.

Lonček stane: 2 K. 4 K.
6 in 10 K. Po pošli se po-
šil a vsak dan posvetu s pošt-
nim povzetem ali cenar
naprej iz tvornice.

Ana Csillag

Dunaj I., Kohlmarkt 11.

kamor je neslavliti vsa n.
ročila

Umetne zobe

Brez ruvanja zobnih ko-
renin se ustavljajo ame-
rikanski umetni zobje,
posamezno ali cela zo-
bovja, izveniši nedelje in
praznike vsak dan od 6.
ure zjutraj do 6. zvečer
v konc. zobarsk. ateljeje

O. Seydl

16 Ljubljana,
Stritarjeva ulica št. 7.

Cas je

da zahtevate za bliž.
pred ust moj bogato
ilustriran glavni cenik
s 3000 slikami, vpo-
ravnih reči in daril z
copi-nico zastojni in
poštne prosto.

C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad

v Brizu št. 1427 (Češko).

Vaak pozna

REKORDIA
kanevas
kos 23 m K 10-60

PERMANENT
cefir 15 m
za 6 straje K 8-60.

Brakat, damaste, platno,
oksforde, barhente, na-
mizno in posteljno perilo
dobavlja 2960

I. gorska tkalnica

STAREK & MACHANE

SPY št. 45

Češko (Ori. pogorje).

Vzorci zastojni.

Najcenejše in najbolj učinkujoče
odvajalno sredstvo!

Filipa NEUSTEINA

poslajeno
odvajalne

kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te
kroglice, v ostevsah škodljivih rimesi, vpo. blajo
se z. ajve jim usp. hom pri boleznih v spodnjem delu te-
lesa, lahno odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo
ni ugodneje in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo
izvor premnogih bolezni kadi po-
stajene oblike jih radi uživajo otroci.

zaprtje

čistilica s i. kroglicami stane 30 vin.
ovoj z 8 škatljic, torej 12 kroglic, stane le 2 K. e se po-
šlje naprej K 2.45, se pošlje franko 1 ovoj!

Svarilo! Nujno se svari pred po-
narejanji. Zahtevate Fi-
lipa Neuste na ova. alne kro. lje.
Pristne le, če nosi vsaka škatlja in navodilo
naso zakonito varstveno znamko v rudiče-
rnem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip
Neuste n. Apotheke“. Naše trgovsko so-
dniško zavarovane embalaže morajo imeti
našo trdko

Filipa Neustaina lekarna
„pri sv. Leopoldu“

— Dunaj, Plankengasse 6. —

Zaloga v Ljubljani: **Rihard Sušnik**, lekarnar,
in v več drugih lekarnah.

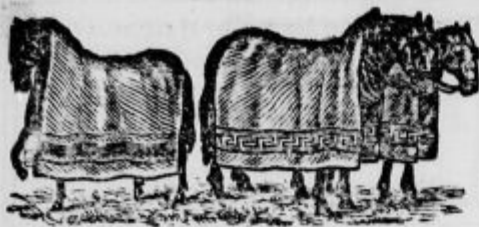
3171

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

Združene tovarne za volnino prodajajo letos
opet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kocev za konje

za ceno te K 4.40 komad in K 8.60 za par
6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj.
Ti debeli, trajno trpežni kočli so topli kot
kožuhovina, temnosivi, okoli 150-200 cm veliki,
torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno
pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju
ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na
STEINER-jevo komisijsko razpošiljalnico
združenih tovarn za kočce

Dunaj II, Taborstrasse 27. G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugaja-
joče se zavežem vrniti naprej poslani denar.
Ynogostevila priznanja in naročila so dosla od
tobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika
Colaria Tutz, dr. Vratuna, odvetnika v Varasdu,
posestnika Weidhergerja Illosva, Grünvalda, Zor-
tovnik, Kotter Liditen, pl. Mroczkowski-ja Dobro-
stany, Rosenauerja Zg. Moldava, Halilissa Manken-
lorf, Schienka Gerisdorf, lastnika umetnega mlina,
1091 Fohringerja in dr. (1)

Stroji za vporabljanje 5365

peska in kamenja

v svrhu izdelovanja strešnikov, zidakov,
plošč za tlakanje, betonskih cevij itd. do-
bavlja najceneje tovarna za specialne
stroje v Pfaffstätten pri Dunaju.

Vajenca

zelj v Ljubljani.

ki ima veselje do or-
glarstva sprejme Ivan
Milavec izdelovatelj or-
129

Konkurenčna budilka

po američanskem sistemu, idoča v
vsaki legi, za službo rabna, dobre
kakovosti, s 3 letnim pisanim
jamstvom za dober in pravi tek.
K 2.90, 3 komadi - 8.-, s pon. čr-
svečnim kazalnikom 1 komad
K 3.30, 3 komadi K 9.-.

Nikar razkol! Zamenjava do-
pusna ali se pa vrne denar.
Razpošiljalnica po p. listem povzeto
ali preposlati denarja

Prva razpošiljalnica ur
JAN KONRAD

c. kr. dvorni založnik v Brúxu
št. 1370, Češko.

30gato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami na
zahtevo zastoj in franko.

Zaradi preselitve

se prostovoljno proda
na Notranjskem
blizu železniške postaje

lepo posestvo

ohostoječe iz hiše s postranskimi
poslopji, hlevi, velikim vrtom,
njivami in gozdovi. V hiši se
nabaja gostilna, trgovina in
pošta. V tem kraju je tudi vodo-
vod. Naslov pove uprava tega lista.

Izjava.

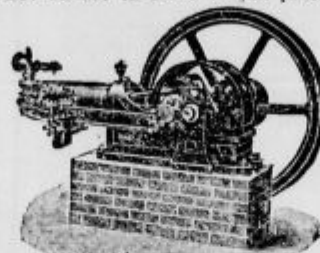
Podpisano načelstvo izjavlja, da
ni v nobeni zvezi z propadlo „Glavno
posojilnico“ v Ljubljani.

Kranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico
registrovana zadruga z nemoteno zavezo.

Ivan Appe l. r.
načelnik in posestnik.

Jos. Zure l. r.
podnačelnik in župan.

1 do 2 vinarja obratnih stroš-
kov za uro in HP z mojim pat.

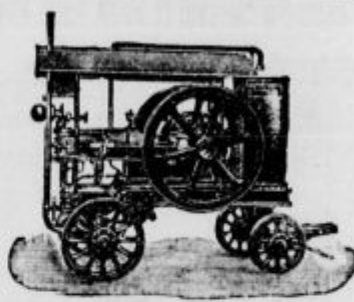

motorjem z močnim pri-
fiskom in za surovo olje

od 18 HP naprej; 4 do 5 vin.
pri mojih petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomobilah, dalje
2-3 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.

Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji. 315

Golšo

debel vrat.
toisti vrat.
otekline na
vratu in zlezah odstranja na-
glo in trajno edino zanesljivo
sredstvo

Sv. Jurija balzam proti golši.
Dvojni stekli K 4.-. Labora-
torij Karl Remmel v Lands-
hutu 273, Bevarsko, 152

ZASTONJ in paštnine prosto

posiljam vsako-
mur moj veliki
bogato ilustrir.
glavni cenik z nad
3000 slikami so-
druži, dobrih in
ceni glasbil
vseh vrst
C. in kr. dr. založnik
Jan Konrad

Zaslужek!

7-4 K na dan in stalno s pre-
zetjem lahke pietenine doma.
Edino moj stroj za hitro ple-
tenje „Patenthebel“ ima iz-
kušene, kiene dele, piete za-
nesljivo nogovice, modne in
športne izdelke. Predznanje
nepotrebno. Poduk zastojni.
Oddal enostneškoduje Troški
maš. Pism. garanc. t. ajne služ-
be. Neodvisna eksistenca. Pro-
spekt zastojni. P. d. e. je za po-
speševanje domačega dela,
trgov. sodn. protokol. Karl
Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nei-
kengasse 1.10

Denar prihrani

taisti, ki o potrebi vpo-
rabilnih reči in daril vseh
vrst zahteva moj glavni
cenik s 3000 slikami, ka-
teri se pošlje

vsakomur

zastoj in franko.

C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad

Brúx št. 1405 (Češko).

Ženini in neveste, pozor!

Blago za obleke in vse prodaja v veliki izbiri
gvanne predmete za balo po zelo nizkih cenah

I. PFEIFER

340

gvančna trgovina pri „Fajfarju“, Kranj.

C. kr. priv. zavarovalna družba Avstrijski Feniks na Dunaju.

Vplačana delniška glavica: šest milijonov kron.

Družba zavaruje:

- 1.) Proti škodi, povzročeni vsled požara, strele ali plinove raz-
strelbe na poslopih ali premičnih stvarih;
- 2.) Proti tatninskemu vlamu ali tatvini iz zaprtih ali odprtih prostorov.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje:

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks v Ljubljani, Sodna ulica 1.

C. kr. priv. zavarovalna družba na življenje Avstrijski Feniks na Dunaju.

Vplačana delniška glavica: Dva milijona štiristotisoč kron.

Zaloga zavarovalnin: Dvainpetdeset milijonov kron.

Stanje zavarov. glavnic 31. dec. 1909: Dvesto in deset milijonov K.
Premijski in obrestni dohodki na leto: Deset milijonov kron.

Kdor želi:

ZAVAROVALNO POGODBO za preskrbo svojcev,
ZAVAROVALNO POGODBO za opremo sv. otrok,
ZAVAROVALNO POGODBO v lastno korist, da se
mu po preteku določenih let iplača zavar. glavica,
ZAVAROVALNO POGODBO v varnost posojila

pri kakem kred. tmem zavodu ali zasebniku,
ZAVAROVALNO POGODBO v varnost životne rente

dobi jo takoj pod jako ugodnimi pogoji pri

Generalnem zastopu c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks
v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Jos. Prosenc, vodja generalnih zastopov.

Vprašajte to
Vasoga zdravnika
ako ni
Lovacrin
voda za
lase

edino učinkujoče
sredstvo za rast
las in brade!

Lovacrin

povzroči
dojenje las
in rast brade
zapreči izpadanje
las in odstrani
luskine. Tisoči to iz-
rekaajo. 1 steklo, ki se rabi
več mesecev, K 3, 3 stekla
K 12 Lovacrin-milo 1 kos
K 1, 3 kosi K 2-50, 6 kosov
K 4. Razpošilja Ladovik
Pollak preje M. Feitl, Du-
naji VII, Seidengasse 43.
Dolje se dobi v mnogih
drogerijah, parfum. in le-
karnah. Prospekti zašljati
in franco.

Samo naravnost

od naše tovarne
kupijo zasebniki

b'ago za gospode in dame

najboljše kakovosti po naj-
nižjih tovarniških cenah.
Dobi se vsaka »era«, Ostanki
po čudovito nizkih cenah.

Zah. e ajte vzorce!

Prva šlez. razpošilj. tovar. blaga

„**SUDETIN**“

Krnov (Jägerndorf) št. 1.

473 Avstr. - šlezna.

Lepa hiša

z vrhom, livami, travniki, go-
zom in pašnikom, skupaj 30
oralov, kjer se redi 10 glav
goveje živine, se proda iz
proste volje lastnika, takoj. Cena zelo nizka, od katere je
treba takoj le 1000 kron, drugo lahko ostane po 5 odstotkov
vknjiženo. **Jakob Povše**, gostilničar in trgovec
Vč. pove pri Siarji cerkvi na
Kočevskem. 185 3

Nikakega godbenega znanja potrebno!

Razpošilja po povzetju c. kr. dvorni založnik

JAN KONRAD, Brux 1382 (Češko).

Bogato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami
na zahtevo zastoj in franko.

Št. 32 Kolumbijska kitarne-citre

more rabiti vsak takoj brez pouka.
— Velikost 49x35 cm, imajo 41 strun,
per akordni vrst z 12 podložnimi se-
kircami listi s šolo in vsemi pripra-
vam: 11 K. — Št. 33, s 6 akord vrsta-
mi, 49 strunami, 55x42 kompletno
K 13-50. Manolin-kitarne citre
natančno kot št. 32 z 62 strunami
K 12-50. Listi s sekircami komad
15 vin., 6 kom. 80 vin., 12 kom K 1-50.
Akordne citre po K 3-50, 4, 6, 7-50,
9 in višje. Nikak riziko! ker je za-
menjava dopustna ali pa se denar vrne.

Kri! Najboljši zajutrek! 50% ohranijo in pridobe oni, ki

pijejo mesto kave, čaja, kakao, sladne
kave, puro, samatoze, sanatogetna, re-
dilnih soli, mesnega
izvlečka, juhinih do-
datkov, otroške mo-
ke itd. —

Sladin

dr. pl. Trnkoczy-a sladni čaj.

Moč! Dobi se povsod 1/4 kg
zavoj 50 v. Tudi pri tr-
govcih. Po pošti najmanj

Zdravie! 5 zavojev v glav-
ni zalogi lekar-
narja pl. Trn-

koczyja v Ljubljani.

17

Pozor!

Živinorejci!

Naznanjam tem potom, da imam že več let v zalogi

Barthelnovo klajno apno

garantirano 40—42%, katerega prodajam

à 1 kg	0.36 v
5 » naenkrat à 1 kg	0.32 »
25 » » » » »	0.28 »
50 » » » » »	0.25 »

tako da se dobi primerno ceneje kakor naravnost iz Dunaja, ker
pri malih naročilih blaga voznina preveč zdrži. — Ravno tako
imam tudi vedno v zalogi »**Mastin**« kot priznana najboljši za
prašičjorejo. — 1 zavoj 50 v, 5 zavojev naenkrat 2 kronl.
— Poštna naročila se točno izvršijo.

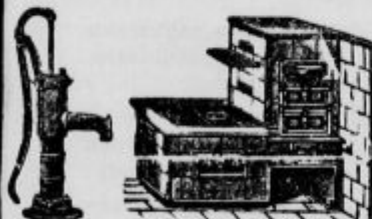
J. Picek, preje A. Pauser, Novomesto

velika zaloga železnine in špecerije.

247

Trgovina

špecerijskega blaga, moke, špi-
rita, raznovrstnih barv, laka,
firneža itd., na drobno in debelo.

Zaloga

železa, želez. šin, traverz,
Roman in Portland cementa,
železnih peči, kotlov, tehtnic,
sesalk in cevi za vodovode,
štedilnikov, mrež za ograje,
nagrobnihi križev itd. Sploh
vse železnine. — Dobra po-
strežba, nizke cene.

A. Sušnik

Ljubljana, Zaloška cesta št. 21.

Važni migljaji za kmetovalce in živinorejce!

Živinski praški, ki jih že
dolgo vrsto let izdeluje
Karol Richter v Welsu,
ki se vedno odlikujejo
po njihovi enakomerni
kakovosti in sestavi ter
so se v teku časa vedno
bolj in bolj udomacili
pri kmetovalcih, v res-
nici manjkajo redkokje
v hlevu; pozna jih skoro
osiguran, da bo dobil

vsak kmetovalec in
vsak živinorejec. Radi
velikanskih sleparij, ki
jih dandanes uganjajo
nepošteni ljudje z raz-
nimi živinskimi praški,
mora človek biti zelo
previden, da ne gre na
limanice okoli potujo-
čim agentom. — Kdor
hoče biti za vse slučaje

najboljši, vedno enakomerno sestavljen živin-
ski prašek, naj zahteva:

Richterjev občeznani,
najbolj preizkušeni

živinski prašek
za konje, rogato
živino in prašiče!

To je najboljšo sredstvo za rejo in pitanje, poveča množino mleka
pri kravah, služi za rast in okrepitev okostja, poveča veselje do
žetja in pospešuje prebavo. Richterjev živinski prašek ni nobeno tajno
sredstvo, ampak snov, katere se sme povsod prosto prodajati, kar je
oblastveno dovoljeno. P. n. kmetovalcem svetujemo, naj v slučajih,
ako jim živina oboli, pokličejo zdravnika. Praška velja 1 zavoj 8 v
narjav, 4 zavoji veljajo 2 kronl ter se dobe povsod v boljših trgovinah,
koder vise Richterjevi plakati.

Paziti je treba na znamko pristnosti!

Kjer ga ni dobili, naj se obrne naravnost na:

C. RICHTER-jevo lekarno „pri orlu“ v Welsu, Gor. Avstrijsko
Medicinalna, drožerijska in zdraviliška trgovina.

Ustanovljena pred letom 1700.

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANCKOV:**
kavni pridatek z tovarniško znamko: kavni mlinček:
iz zagrebške tovarne.

ul. Soga II, Y 1161, 19. 9. 11. V.

TOVARNIŠKA ZNAMKA

Vzorci na razpolago!

Novosti manufakturnega blaga!

Vzorice pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica štev. 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delni, batist, zelir, kraton, platno, šifon, gr. d, garniture, preproge, zavese, odeje, plati, šerpe, rute v veliki izbiri.

Domače podjetje.

Solidne cene.

Priznani
najboljše

posteljino perje

cenov: 1 kg sivega skubljene-
nega K 12-12, belega
pasastega K 15-15,
28-28, belega snežno-
belega K 30-30, 30-30.

Svetovrstan special. biser

post. zav. 3 kg K 50-50-
vpljen v 1000 družinah.

Izpolavljena postelja

brez konkurence, izbor-
no blago v razli. merih,
bogato napojene, bla-
zne 50-50 cm K 350,
450, 50. Pernice 120-
180 cm K 10-10, 15-15,
18-18 in 21-21.

Izdeluje se tudi v vsaki
najbolj meri Reelna
razpošiljalnica, najbolj
priporočljiva. Razpoš.
pod jamstvo franko in
carne trošilo proti po-
vzeti zamena dovoljena.

D. Schürmayer, Taus 246

27-27 (Čes.-o).

Cenik in vz. rei zastonj

in franko.

Nervozni, bolni na telod-
cu, srca ali prsih, ali oni,
ki trpe na pomankanju
spana omotili, tresenje,
epi epsili, naj jih vsak dan

Rosen-ov le n.

2 kartona K 2-30, 4 kartonov
K 6-11. Pripravi poslati-
zneska franko. Pri po-
vzetju ovin vrh. Lekarnar
Filip Rosen, Sitzendorf
58-58 bei Wien, N. Ovierr.

3-3

Varčne gospodinje

se lahko pripravijo brez rizike,
da so moja trpežna, lepo vzor-
čna suknena zgornja kri-
la po 1-40 K komad dobra
in solidna izvršitev. Blago je
tako i-pešno kot najdražje
blago. Pošiljate za poskušnje
najmanj tri komade proti po-
vzetju pošilja AV. D. KON-
RAD, tialnica Olešnice na Mo-
ravskem, Nepovoljno zamenjam
ali vrnem denar. 3827 (3)

Najboljša ura sedanjosti
in po najnižji ceni. Srebrna
ura od K 7- naprej.

Naročujete pri moji domači tvrdki
ker boste tu res ceno in dobro postreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani,
samo nasproti Frančiškanske cerkve

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Tudi najboljše in najcenejši
sivlani struji so v zalogi.

Ne več na Mestnem trgu,
samo nasproti
Frančiškanske cerkve

5149

Razširjajte Domoljuba.

MESO! KOKOŠI! MASLO!

Izlija se povsod franko po povzetju, vse po 5 kg po pošti: goveje
in teleče meso, sveže, zaht. del K 6-6, 3-4 rare ali kokosi, 2
juho, mehke, tolste, sveže zaklane, oskubljene K 7-7; kravje mesa-
naravno maslo K 10-10; kokosi ki sedaj že pridno meso jajo,
i. 1911, zgodnji rod, italijanske pasme, polubne barve, zajamci se
da pride vse živo, franko povsod, po povzetju: 3 kokosi s petli-
nom K 7-7; 6 kokosi s petlinom K 14-14; 12 kokosi s petlinom
K 24-24. — B. Margules, Buczacz.

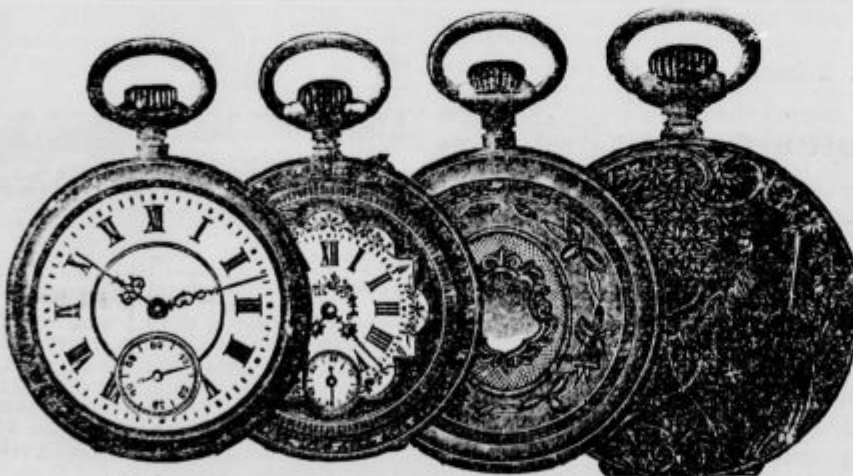

Čeno posteljino perje

1 kg sivega, dobrega skubljene-
nega 2 K; boljšega 2 K 50,
primo polbelega 2 K 80; be-
lega 4 K; belega suha 5 K 10
1 kg izredno finega, snežno-
belega, skubljene 6 K 50,
1 K; 1 kg suha 6 K, 7 K
belega suha 10 K; najfiniši
prani puh 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečena, modrega,
belega ali rumenega nanking-binga,
1 pernica 120 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka
80 cm dolga, 6 cm široka, napojena z novim, sivim,
zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; z polpuhom
2 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K,
blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 24 cm dolge, 40 cm široke,
K 13, 14 K 70, 12 K 8, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke,
4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega
gradis 170 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Po-
šilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamenja dovo-
ljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastonj in franko.
S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

CENIK ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO.

St. 1.

Nikelasta cil. rem. K 5-
enaka iz pravega srebra
K 7-80

z dvojnimi pokrovom
K 9-75

St. 2.

Prava srebrna cil-
rem. z lepim roža-
stim kazalnikom,
trpežno kol. K 9-
enaka majhna za
ženske K 9-50

St. 3.

Kovinasta posrebr-
anker-rem. z dvojn-
nim pokrovom
K 7-50

iz pravega srebra
K 10-75

St. 4.

Nikelasta cil.-rem. tula z
dvojnimi pokrovom K 1-50
enaka iz pravega srebra, fino
anker-koiesje, z različnimi
v zlato vloženi podoba-
mi K 18-
18

St. 5.

Z lepimi opali ali be-
limi kamni, zlato na
srebro K 2-
14 kar. zlato K 6-80

St. 6.

14 kar. zlato, z lepimi
opal-kamni K 7-
14 kar. zlato K 4-80

St. 7.

Z lepimi kamni, zlato na
srebro . . . K 1-80
14 kar. zlato K 4-80

St. 8.

Zlato na srebro K 1-80
manjki . . . K 1-50
14 kar. zlato K 3-80

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg, nasproti rotovža,
prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna tovarna ur v Sviči.

Najboljše znamka **IKO** se prodaja
žepna ura le pri meni

Večletno jamstvo! Velika zaloga najfinejših
slovesnih znamk žepnih ur, kakor nikelnaste,
jeklene, srebrne in zlato.

Lastna varstvena znamka „IKO“.

Stenske in salonske ure ter budilke v največji
izbiri po najnižjih cenah! Zahtevajte cenik!
Žepne ure le prve vrste pravega švicar-
skega izdelka v zalogi.

Največja zaloga zlatih in srebrnih ve-
rižic za ženske in moške. Poročni pr-
stani, murčki, zvezdice, broške, uhanj,
zapestnice po najnižjih cenah. Jedilno
orodje iz pravega in kina-srebra in
druge krasne predmete; palice s sre-
brnimi držaji v največji izbiri.

Razpisiljanje blaga na vse kraje sveta. Ako naročeno blago ne ugaša, se v roku 8 dni zamenja ali denar povrne.